

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 6-7 (2427) 2009 BALANDŽIO 1

Mailed on Wednesday, April 1, 2009 (Next edition April 22) email: mgstautas@hotmail.com

Lietuvos vardo tūkstantmetis - tai ypatinga galimybė pajusti buvimo kartu, džiaugsmą ir didybę

LIETUVOS VARDO 1000-MEČIO ISTORIJA...

(Tęsinys iš "Pažintis su Lietuva Tūkstantmečio knyga I".)

Vytautas. Dail. J. Malinauskaitė, 1989 m.

Jogaila. Dail. J. Malinauskaitė, 1995 m.

1368-1372 m. Algirdas, remdamas savo uošvį Tverės kunigaikštį Mykolą, surengė 3 karo žygius į Maskvą: 1368, 1370 ir 1372 m. Paimti Maskvos nepavyko. 1375 m. Tverė turėjo pripažinti Maskvos viršenybę ir atsiskirti sąjungos su Lietuva. Į Maskvos įtaką laikinai pateko ir Smolenskas.

1377 m. gegužės 24 d. Algirdas mirė, įpėdiniu palikęs sūnų Jogailą. Kęstutis rėmė Jogailą, bet sukilo vyriausiasis Algirdo sūnus Polocko kunigaikštis Andrius, kuris manė turįs daugiau teisių į sostą. Andrių parėmė dar du jo broliai ir Maskvos didysis kunigaikštis Dmitrijus. Pastarasis įsivėlė į karą su Aukso ordos chanu Mamajumi, tad Jogaila nusprendė paremti chaną.

1380 m. gegužės 31 d. Dovydiškėse Jogaila su Vokiečių ordinu sudarė slaptą taikos sutartį, kuria įsipareigojo neremti Kęstučio, jei Ordinas pulytų jo valdas. Tada išskubėjo į pagalbą Mamajui, bet į mišį, kuris įvyko rugėjo 8 d. Kulikovo lauke, pavėlavo. Maskvos kunigaikštis sutriuškino Ordos pajėgas. Tuo tarpu Kęstutis sužinojo apie Jogailos išdavystę ir nusprendė pašalinti jį iš Vilniaus.

1381 m. lapkritį Kęstutis užėmė Vilnių, o Jogailą išsiuntė į jo tėvoniją - Krėvą ir Vitebską.

1382 m. birželio 12 d. Jogailos šalininkai Vilniuje įvykdė perversmą. Netrukus Jogaila užėmė ir Trakus. Kęstutis ir Vytautas su

kariuomene atvyko prie Trakų į Jogailos pasiūlytas derybas, bet buvo suimti. Rugsėjo 15 d. Jogailos tarnai Krėvos pilyje įkalintą Kęstutį nužudė. Vytautas netrukus pabėgo ir rado prieglobstį pas kryžiuočius.

1383 m. liepos 30 d. Vokiečių ordinas paskelbė Jogailai karą. Rugsėjo 12 d. Vytauto vadovaujama kryžiuočių kariuomenė užėmė Trakus ir apgulė Vilnių. Skirgaila lapkričio 3 d. atsiėmė Trakus, bet mūrinė pusiasalio pilis buvo sugriauta, ir Trakai 25 metams neteko reikšmės.

1384 m. Jogaila pasiūlė Vytautui taiką ir pažadėjo jam grąžinti tėvoniją. Liepos 9 d. Vytautas sudegino tris kryžiuočių pilies ir grįžo į Lietuvą. Čia iš pradžių gavo valdyti Gardiną ir Palenkę, o 1387 m. - Volynę.

1385 m. rugsėjo 14 d. Krėvos aktu Jogaila paskelbė apie savo ketinimą vesti Lenkijos karalienę Jadvygą ir kartu su nekrikštytais broliais bei pavaldiniais priimti krikštą. Tapęs Lenkijos karaliumi, Jogaila pažadėjo visus savo turtus naudoti abiejų karalysčių, tiek Lenkijos, tiek Lietuvos, reikalams, paleisti lenkų belaisvius ir "savo Lietuvos ir Rusijos žemes amžinai prišlieti prie Lenkijos Karalystės".

1386 m. vasario 2 d. Lenkijos bajorų seimas Liubline Jogailą

išrinko Lenkijos karaliumi. Jogaila atvyko į Krokuvą, vasario 15 d. pasikrikštijo ir gavo Vladislavo vardą, vasario 18 d. vedė Jadvygą, o kovo 4 d. buvo iškilmingai karūnuotas Lenkijos karaliumi. Taip Krėvos sutarties sąlygos tapo asmeninės unijos nuostatais. Tačiau pagal juos Lietuvos ir Lenkijos valstybiniai santykiai dar nebuvo aiškiai apibrėžti.

1387 m. vasarį Jogaila Lietuvoje pradėjo vykdyti reformas, reikalingas unijai su Lenkija įgyvendinti: vasario 17 d. įsteigė Vilniaus vyskupystę, vasario 20 d. apsikrikštijusiems Lietuvos bajorams paskelbė pirmąją privilegiją, kuria suteikė Lenkijos bajorų turėtas laisves, vasario 22 d. visiems lietuviams įsakė priimti katalikų tikėjimą. Netrukus įkūrė ir pirmąsias 7 parapijas. Lietuvos krikštas buvo didelis kultūrinis perversmas, nors ir pagoniška Lietuva jau buvo perėmusi svarbiausius civilizacijos elementus: mūro architektūrą ir raštą. Pagonys kunigaikščiai net į karo žygius traukdavo su savo kanceliarija - 1385 m. į kryžiuočių rankas patekusiam Skirgailos kelioniniame krepšyje rastos "rusiškos privilegijos, antspauduotos švininėmis bulėmis". Kovo 22 d. Lietuvos sostinei Vilniui Jogaila suteikė Magdeburgo teises, balandžio 28 d. užrašė Skirgailai Trakų bei Polocko kunigaikštystes ir paliko jį savo vietininku Lietuvoje.

1389 m. gruodį nesėkmingai bandydamas užimti Vilnių Vytautas pradėjo sukilimą prieš Jogailą ir lenkų įtaką Lietuvoje.

1390 m. sausio 19 d. Vytautas atnaujino sąjungą su Vokiečių ordinu ir pasižadėjo laikytis ankstesnių įsipareigojimų. Vytautui nepavyko užimti Vilniaus ir padedant Ordinui, tačiau jis sparčiai plėtė savo įtaką ir valdžią. Galiausiai Jogaila pasiūlė Vytautui tapti jo vietininku Lietuvoje. Vytautas vėl sudegino tris Ordino pilies ir grįžo į Lietuvą.

1392 m. rugsėjo 4 d. Ostrove (Lenkijos ir Lietuvos pasienyje) Vytautas sudarė sutartį su Jogaila, pagal kurią gavo Trakų kunigaikštystę ir tapo faktišku Lietuvos valdovu. Per trumpą laiką Vytautas sustiprino centrinę valdžią ir likvidavo vidaus kovų padarinius.

1396 m. Aukso ordos chanas Tochtamyšas, sumuštas didžiojo chano Timūro, pabėgo į Lietuvą ir paprašė Vytauto pagalbos, už tai pažadėjęs atiduoti jo valdžion visą Rusiją. Vytautas sudarė paliaubas su kryžiuočiais ir visas jėgas sutelkė į Rytus. Padedant Tochtamyčiui, jis tikėjosi greitai sukurti galingą valstybę ir tapti jos karaliumi. 1397-1398 m. jis surengė du žygius prie Juodosios jūros ir į Krymą, iš ten parsivedė daug totorių bei karaimų, kuriuos įkurdino Trakų kunigaikštystėje.

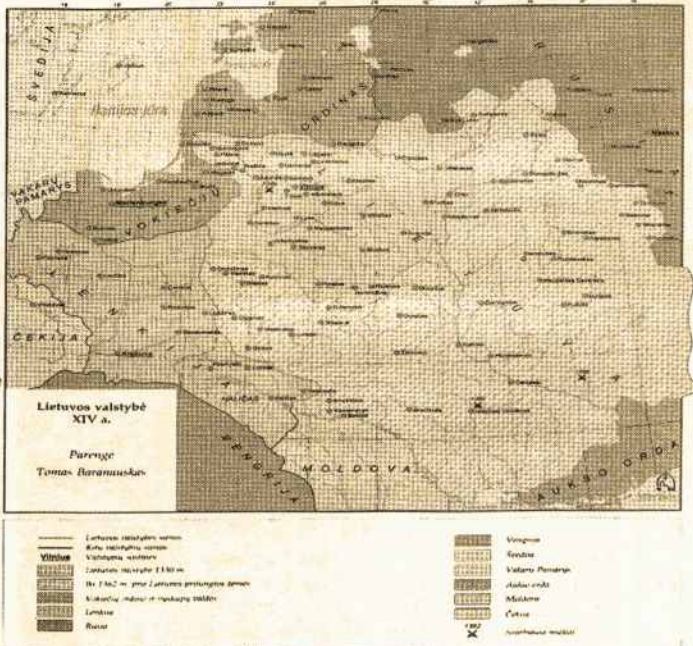
1398 m. spalio 12 d. Nemuno saloje Salyne Vytautas patvirtino taiką su Vokiečių ordinu ir atidavė jam Žemaitiją iki Nevėžio. Salyne susirinkę Lietuvos bajorai paskelbė Vytautą Lietuvos karaliumi.

1399 m. Vytautas surengė pirmą Lietuvos kryžiaus žygį prieš totorius. Šį kryžiaus žygį paskelbė ir Romos (Nukelta į 2 psl)

Lietuvos krikštas. Dail. J. Rudokas. VDKM

LIETUVOS VARDO 1000-MEČIO ISTORIJA...

(Atkelta iš I psl)

popiežius ir Konstantinopolio patriarchas. Su Lietuvos, Lenkijos ir Vokiečių ordino kariuomene Vytautas atžygiavo iki Vorsklos, kur susitiko su totorių kariuomene. Rugpjūčio 12 d. įvykusiame mūšyje jis buvo visiškai sumuštas ir pats vos pabėgo. Tai sužlugdė Vytauto planus tapti Lietuvos karaliumi ir visos Rusijos valdovu.

T. Baranausko tekstas

XV amžius

1400 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas su kariuomene padėjo Vokiečių ordinui užvaldyti žemaičius, atiduotus Salyno sutartimi.

1401 m. Vilniuje ir Radome susitarimais tarp Lietuvos ir Lenkijos karalius Jogaila ir Karalystės taryba pripažino Vytautą Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu iki mirties. Jo skatinami ir remiami žemaičiai sukilo prieš Vokiečių ordiną.

1401-1404 m. prie Prahos universiteto Lenkijos karalienės Jadvygos rūpesčiu buvo kuriama Lietuvių kolegija (Collegium Lithuanorum), skirta lietuvių kunigams rengti. Patys lietuviai čia

niekada nesimokė (kolegija nustojo veikti 1704 m.). Daugiausia lietuviai studijavo Krokuvos universitete, kur nuo 1409 m. veikė jiems įkurta bursa (bendrabutis).

1404 m. Jogaila ir Vytautas sudarė Raciono taikos sutartį su Vokiečių ordinu. Ji patvirtino Žemaitijos iki Nevėžio upės priklausymą kryžiuočiams; be to, buvo uždrausta žemaičių prekyba su Lietuva.

1404-1405 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas prie Lietuvos prijungė Smolensko miestą ir žemę - svarbų Rytų Europos prekybos centrą bei strategiškai reikšmingą tvirtovę.

1408 m. Vytautas Kaunui suteikė Magdeburgo miesto savivaldos teises. Rugsėjį vos nepradėjęs karo su Maskvos Didžiąja Kunigaikštyste, sudarė su ja taikos sutartį. Maskvos valdovu tuo metu buvo Vytauto žentas Vasilijus.

1409 m.

Naujuosiuose Trakuose kartu su bažnyčia buvo įsteigta papartinė mokykla, miestui suteiktos Magdeburgo miesto savivaldos teisės. Pavasarį Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto nurodymu žemaičiai pradėjo sukilimą prieš kryžiuočius.

1410 m. liepos 15 d. jungtinė Lietuvos ir Lenkijos kariuomenė sutriuškino Vokiečių ordino kariuomenę Žalgirio mūšyje.

Christopher West. Apie šventimą ir pasninkavimą

Per gavėnią viso pasaulio katalikai pasninkauja rengdamiesi švenčiausiajai metų savaitei. Kodėl pasninkaujame? Kaip iš tiesų maisto ar kitų kūniškų malonumų atsisakymas augina mūsų meilę Dievui?

Krikščionių pasninkavimas nėra fizinio pasaulio, kūniškų bei valgymo malonumų atsisakymas. Kaip tik atvirkščiai. Tik tie, kurie žino, kaip tinkamai pasninkauti (anglų k. - fast), žino kaip iš tikrųjų reikia švęsti (anglų k. - feast). Katekizme sakoma, kad pasninkas pirmiausia „nustato liturginėms šventėms mus parengiantį susitvarkymo ir atgailos metą“ (KKK, 2043).

Pasninkas leidžia pajusti savo alkį. O fizinio alkių pojūtis, jei tik leidžiame, gali vesti mus dvasinio alkių link, t. y. Dievo alkių. Prisiminkime moterį prie šulinio: ji atėjo ten vedama fizinio troškulio, o gavo pažadą apie gyvąjį vandenį, trykštantį išganyto versme.

Jei alkių būseną gali pažadinti dvasinius jausmus, vadinasi, alkis tikrai negali jų atbukinti. Be to, visada patenkindami savo alkį, patenkame į šio pasaulio malonumų vergovę. Pasninkas ir susilaikymas „padeda mums valdyti savo instinktus ir pasiekti širdies laisvę“ (KKK, 2043). Ir ši laisvė ypač svarbi žmonėms kaip aš, kurie mėgsta pavalyti.

O taip, visuomet! Dažnai baigęs valgyti jaučiu aštrų (ar net skaudų) liūdesį. Kartais pagaunu save kruopščiai berankiojantį trupinėlius

Seniausias išlikęs spalvotas Vyčio atvaizdas. Berghamerio kodeksas. XV a. pirma pusė

lėkštėje iki pat paskutinio, kad tik pailginčiau tą malonumą. Tačiau iš tikrųjų aš tik atidėliju neišvengiamybę. Šis valgis baigiasi. Jis tuoj baigsis! Dar vienas trupinėlis, ir viskas. Baigta. Kažkas manyje sūkia: Ne! Noriu, kad tai tęstųsi amžinai...

Ir štai, tai juk amžinybės troškimas... Dievo ilgesys. Liūdesys, kurį jaučiu baigdamas valgyti gali vesti į apsirijimą (maisto stambeldystę) arba galiu priimti tą troškulio „skausmą“, atveriantį manyje viltį amžinajai puotai. Tinkamai praktikuojamas pasninkavimas yra plačiai atidarytos durys būtent šiai vilčiai.

Dievas trokšta mus maitinti, ir ne tik iš kokio nors po'boys menu, tačiau nori mums surengti „puotą su skaniausiais valgiais, puotą su rinktiniais vynais, - pokylių su gardumynais ir grynais, geriausiais vynais“ (Iz 25, 6), ir „duona nužengusia iš dangaus“ (Jn 6, 41). Evangelijoje dangus apibūdinamas kaip šventė - vestuvių puota (žr. Apr 19, 9). Ir neužmirškime pirmojo Kristaus stebuklo: vestuvių puotos pabaigoje, kai pasibaigė vynas, Kristus pripildė sklindinus ąsočius geriausiu vynu, kokį tik galima įsivaizduoti. Kaip Sekminės nurodo, esame pakviesti „pasigerti“ šio naujojo vynu (žr. Apd 2, 13).

Tam tikras „šventas apsvaigimas“ yra mėgstama mistikų tema. Giesmių Giesmių Karaliui kviečiančiam savo nuotaką į „vynrūšį“ (1, 4), Teresė Avilietė siūlo tokį komentarą: „Karalius nieko negali atsakyti nuotakai! Tad tegeria ji tiek kiek trokšta ir teapsvaigsta nuo visų vynu Dievo vynrūšyje! Nesidžiaugia šiais džiamsais, tesistebi šiais didingais dalykais ir tenebijo prarasti savo gyvenimo, gerdama daug daugiau nei jos trapi prigimtis pajėgia. Temiršta ji pagaliau šiame malonumų rojuje; palaiminta mirtis, kuri kviečia taip gyventi.“

Tai bent! Jeigu tikras krikščioniškas pasninkavimas mane rengia tokiai puotai, pirmyn! Tačiau tikriausiai norėtume paklausti, koks gi skirtumas tarp tokio „švento mėgavimosi“ ir gero alaus vakarėlio gaudesio? Atsakymas būtų toks: tampame besočiais ir girtuokliais kai ieškome Amžinybės troškimo patenkinimo žemiškame vyne, tačiau tampame šventaisiais kai savo Amžinybės troškimo patenkinimo ieškome dangaus vyne.

Taigi, ar turėtume atsakyti žemiškojo vyno? Ne! Tai esminė puritonizmo ir Manheizmo, teigiančių, kad fizinis pasaulis ir jo malonumai yra blogis, klaida. Ne, jie nėra blogis. Tinkamai vartojami malonumai yra tarsi mažieji sakramentai, išankstinis rojus ragavimas.

Išties, o kaip Dievas mums perduoda dangiškąjį vyną? Būtent per žemiškąjį vyną: „Garbė Tau, Dieve, visatos Kūrėjau. Iš Tavo dosnumo mes turime vynu, kurį aukojame Tau. Tas vynmedžio ir žmogaus darbo vaisius taps mums dvasiniu gėrimu“. Tačiau kad įžengtume į Amžinybės malonumus šioje liturgijos puotoje, pirmiausia turime išmokti pasninkauti.

Žalgirio mūšis. Dail. J. Styka. XX a. pradžia. VDKM

TĖVIŠKĖS AIDAI ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031.

Published by the Lithuanian Catholic Federation of Australia

Redaktorė Marija Augustina, email: mgestautas@hotmail.com

Dėl mažėjančių prenumeratorių skaičiaus ir nuolat didėjančių leidybos išlaidų, prenumeratorus kaina metams pakelta \$5 - Australijoje \$50, užjūryje \$A95. Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratorų paskiria auką, ir kurie nepamiršta TĄ savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti.

Skelbimai už skilties vieną cm \$4.50. Užuojautos ir padėkos nuo \$25. Prašome čekius rašyti vardu "Tėviškės Aidai". (Please write cheques in name of "Teviskės Aidai") Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida.

Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožūra.

1411 m. vasario 1 d. buvo pasirašyta Torūnės taikos sutartis, pagal kurią Vokiečių ordinas atsisakė teisių į Žemaitiją iki Lenkijos karaliaus Jogailos ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto mirčių.

1413 m. gegužės 3 d. imperatoriaus Zigmanto Liuksemburgiečio atsiųstas arbitras Benediktas Makra žemes iki Nemuno žiočių ir Klaipėdą pripažino Lietuvai.

(Bus daugiau) Tekstas Artūro Dubonio

Raginame tikinčiuosius melstis, prašant kardinolui A.J. Bačkiui sveikatos

Bernardinai.lt redakcija ragina visus tikinčiuosius melstis už Vilniaus kardinolo Audrio Juozo Bački sveikatą. Kardinolas prastai jaučiasi po operacijos, kai jam buvo įdėtas širdies stimulatorius, jam reguliariai tenka kreiptis pas gydytojus pagalbos.

Kviečiame visus prašyti Dangiskąjį Tėvą sveikatos ir stiprybės Kardinolui. *Bernardinai.lt*

Lietuvos jaunimui veriasi Kanada ir Naujoji Zelandija

Lietuva derasi su Kanada bei Naująja Zelandija dėl paprastesnio jaunų žmonių keliavimo į šias šalis ir jų piliečių svečiamosi Lietuvoje. Numatoma, kad susitarimas su Kanada bus pasirašytas jau šiais metais. „Šio susitarimo paskirtis - sudaryti galimybes jaunimui pagilinti specialybės ir kalbos žinias, studijuoti ir dirbti atostogų metu kitoje valstybėje bei pažinti jos visuomenę bei kultūrą. Jį pasirašius, jauni Lietuvos piliečiai galėtų padirbėti ir pasisemti žinių Kanadoje, o kanadiečiai, atitinkamai, galės lankytis Lietuvoje.“ - sakė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) Ekonominės migracijos skyriaus vedėja Mariana Žiukienė. *lietuviams.com*

Klausk kunigo Antano Saulaičio..

Klauskite ir jūs! Laiškų laukiame adresu svetaine@bitute.lt (nurodykite: *Klausimas kunigui*).

Ką bendro turi Kristaus Prisikėlimas - Velykos ir kiaušinių marginimas? - klausia Marius iš Kauno

Kristaus Prisikėlimo - Velykų - simbolių yra labai daug. Laukinio paukščio kiaušinis atrodo kaip dėmėtas akmenėlis, o viduje pilna gyvybės. Vištos, anties ar žąsies kiaušinių marginame kaip gyvybės ženklą. Drugelis bei varlytė - labai tradiciniai krikščioniški Prisikėlimo simboliai - jie persikeičia iš mažo kiaušinėlio į gražų gyvūnelį. Arba aguonos galvytė - sudžiūvęs, negražus daiktas, o pilna sėklų labai gražiems žiedams ir mūsų pyragams. Kristus mus perkeičia, mums duoda naują gyvenimą, kaip gerai žinai, Mariau.

Kaip atsirado Dievas, kas jį sukūrė? - klausia Laura, www.bitute.lt

Žmogui gali atrodyti, kad Dievas atsirado, kai žmonės Jį atrado. Europiečiai sužinojo apie Ameriką, kai Kristupas Kolumbas prieš 515 metų grįžo iš kelionės. Bet Amerika jau daug anksčiau gyvavo. Laura, Dievas visada buvo ir bus, tiksliau - Dievas visada yra, Jam viskas yra dabar (tai labai sunku įsivaizduoti). Mes tikėjimo išpažinime apie Dievo Sūnų Jėzų Kristų sakome: „Gimęs, bet nesukurtas.“

Ar jūs tikite, kad ir kitose planetose gali būti gyvybė? - klausia Gabrielė iš Kauno

Visatoje milijardai galaktikų, žvaigždynų, jau atrasta ir tolimų planetų. Mokslininkai spėja, kad kur nors turėtų būti gyvybė. Prieš daugelį metų net išsiuntė erdvėlaivį „Voyager“ su visomis kalbomis (taip pat ir lietuvių) įkalbėta juoste, žmonių piešinėliu ir kaip rasti Žemę. Aš jau dabar pažįstu žmonių, kurie man atrodo ne iš šio pasaulio.

Kodėl Dievas sukūrė Šventąjį Raštą, maldas, bažnyčią ir kitus dalykus? Kuriuo metu jis visa tai sukūrė? - klausia Vaidotas iš Prienų r.

Vaidotai, Dievas daug sukūrė per žmones. Mes esame Dievo kūrybos dalininkai, kai ką gražaus ir naudingo sugalvojame ir padarome. Dievas įkvėpė ypatingus žmones parašyti savo mintį Šventajame Rašte. Jėzus subūrė savo sekėjus į Bažnyčios bendruomenę ir išmokė, kaip melstis.

Kai buvau kaime pas močiutę, vieni mano draugai sugalvojo iš kaimynų sodo pasivogti braškių ir paprašė manęs pabūti sargyboje. Ir aš buvau. Ar tai labai negerai? - Jonas iš Šaulių

Jonai, tau atsitiko lygiai kaip man, tik visai skirtingai. Kai su Kauno maldos grupelių stovyklautojais ėjome per Kirdeikius (Utenos rajone), mums seilės varvėjo prie tvorą liečiančios vyšnios. Sužinojusi, kad mes - katalikai, močiutė pakvietė vyšnių skintis ir davė atsigerti šviežio karvės pieno iš sklidino trilitrinio stiklainio. Smagu vogti..., bet geriau paprašyti (ir tada atsargiai nesumindžioti ir neišdraskyti augalų).

Kokia kalba kalbėjo Jėzus ir ar mokėjo skaityti? - Edvinas iš Kauno

Kai Jėzus užaugęs pradėjo skelbti Dievo karalystę, Nazarete „nuėjo į sinagogą ir atsistojo skaityti. Jam padavė pranašo Izaijo knygą...“ (Evangelija pagal Luką 4, 16-17). Tai reiškia, kad mokėjo skaityti hebrajiškai. Jėzaus laikais gyventojų šnekamoji kalba buvo aramėjų, o okupantų romėnų viešojo kalba - graikų. Jėzus aplankė kitataučių kaimus, kalbėjo su valdžios pareigūnais (Romos kariuomenės šimtinku - Pilotu), tad galėjo mokėti, Edvinai, ir graikiškai.

„Tėviškės Aidai“ ruošia atmintinį Australijos lietuvių organizacijų-vienetų Metraščių Lietuvos vardo 1000 metų progą.

Kviečiame visus dalyvauti.

Prašome organizacijas-vienetus atsiųsti savo dabartinės valdybos-narių-vienetų nuotraukas. Galite pridėti organizacijos - vienetų įsimintiniausią momentą, galite ir trumpą veiklos aprašymą, kuriame atspindės jūsų veikla.

Nuotraukas ir kt. prašome atsiųsti iki gegužės 2 d., paštu arba emailu. Redakcijos adresas - 18 Henry St. Kensington 3031.

E-paštas - mgestautas@hotmail.com

Lauksime iš jūsų žinių. Redakcija

We invite Australian Lithuanian organisations-groups to take part in "Teviskes Aidai" Special Annual.

Please forward photo(s) and/or article by May 2nd. Address listed above. Annual released end June 2009 to coincide with Lithuania's 1000th year name celebrations in July 1-6) Many thanks, Editor

Lietuvių norinčių studijuoti JK skaičius per beveik dešimtmetį išaugo 30 kartų

Kovo 7 dieną, Londone įvyks jau trečiasis lietuvių studentų, besimokančių Jungtinėje Karalystėje, suvažiavimas. Rengėjai informavo, kad kovo 5-osios duomenimis į susitikimą jau užsiregistravo daugiau nei pora šimtų dalyvių. Pasak Indrės Dargytės, Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos valdybos atstovės, dar kokių penkių dešimtmečių tikimasi pasirodant neužsiregistravusių. Pirmajame studentų susitikime dalyvavo 80, antrajame - 200 lietuvių.

Kviečiu pasižiūrėti mano naują klipą dainai "Kieno tu pusėje".

Klipas buvo nufilmuotas Los Andžele 2008 metų gruodžio 5 dieną važinėjant išsinuomuotu automobiliu po miestą. Klipo operatorius: Rytis Januška, Montażas: Eimantas Belickas

Koncertinio turo po JAV metu buvo nufilmuotas koncertinis albumo "Geltona. Žalia. Raudona." filmas. Jame bus kelionės vaizdai, įspūdziai bei mano ir grupės koncerto viename garsiausių Čikagos klubų "Park West Chicago" video įrašas. DVD su koncertiniu filmu turėtų pasirodyti prieš pat vasarą. Andrius Mamontovas. Čia galima pamatyti klipą: <http://www.youtube.com/watch?v=O-H5HM7KUsk>

Savo gyvenimą skiriu muzikai

Liora Grodnikaitė vertinama už nepaprasto tembro balsą. Tačiau ji savikritiška - žino, kad tikras tobulumas dar toli.

„Scenoje neužtenka vien gerai padainuoti, - sako jauna dainininkė Liora Grodnikaitė. - Tikrąją sėkmę atneša daugybė kitų veiksnių, o balsas ir grožis dažnai lieka paskutinėje vietoje.“

Liora Grodnikaitė - įstabaus balso dainininkė, (ne tik) koncertavusi Vilniaus kongresų rūmuose, grojant Valstybiniam simfoniniam orkestrui, (bet ir kituose pasauliniuose muzikos rūmuose - *redak.*). *lietuviams.com*

Plazminiai televizoriai dings iš parduotuvių lentynų

Plazminiai televizoriai yra vieni daugiausiai energijos naudojančių buitinių prietaisų. Per metus jie surija dvigubai daugiau energijos nei šaldytuvai. www.media-city.lt nuotr. Europos Komisija baigia pasiekti susitarimą, kad iš prekybos laipsniškai išnyktų daugiausiai energijos sunaudojantys plazminiai televizoriai.

To Komisija griebsi kovodama su didėjančiu energijos suvartojimu, kuris skatina pasaulinį atšilimą. Plazminiai televizoriai, kaip rodo Europos Komisijos ataskaita, - vieni daugiausiai energijos naudojančių prietaisų. Per metus jie surija dvigubai daugiau energijos nei šaldytuvai, o kai kurie jų - ir keturis kartus daugiau nei jų pirmtakai kineskopiniai televizoriai.

„Plazminiai televizoriai yra didžiuliai ir dėl savo didelių ekranų sunaudoja daugybę energijos“, - sakė Europos Sąjungos (ES) Energijos ir klimato derybininkas Hansas Paulas Siderius.

Kovodamos su augančiais suvartojamos energijos kiekiais ir jų sukeliama pasauliniu atšilimu, ES vyriausybės baigia derinti šalims privalomą direktyvą, kurioje bus nustatyti energijos limitai televizoriams. Patvirtinti direktyvą tikimasi dar šį pavasarį. Tada iš rinkos bus pradėdama stumti daugiausiai energijos naudojančius televizoriai. Kai kurių specialistų teigimu, griežti energetinio efektyvumo standartai plazminius televizorius iš lentynų gali iš viso išstumti.

Gamintojai apie geriausius ir blogiausius modelius priskėjus privalės (Nukelta į 4 psl)

„BUVO MORALESNI IR TEISINGESNI(...), NES JIE GYNĖ SAVĄ LAISVĘ IR SAVĄ TIKĖJIMĄ...“

[Prezidentas V. Adamkus]

Interneto pašto dėžutėje radau laiškėlį: „Bolshevizmas Lietuvoje. Nežinau, kuo baigsis mūsų bekraštė tolerancija. Mums tiesiog spjaudo į veidą, nebaudžiami tyčiojasi iš lietuvių tautos ir jos istorijos, šmeižia nepriklausomą Lietuvą. Ir tai vyksta šalyje, kurioje komunizmas pripažintas nusikalstama ideologija. Juk reikia kažko imtis...“

Šis laiškėlis skamba kaip priekaištus valstybės politikams, lietuviškai mąstantiems žurnalistams ir, žinoma, man. Neapsikentęs parašiau minėtuose portaluose apie bankrutavusį „komunizmą“, apie „pokarį“ ir į „leftas“ mečiau akį.

Tauro apygardos ataskaitiniame susirinkime

Nedaug pamąstęs, nutariau pakartoti kai kurias mintis reikštas ir girdėtas tauriečių suėjoje, kuri įvyko kovo 21 d. šeštadienį Kauno įgulos karininkų ramovėje.

Lietuvos nacionalinio saugumo pagrinduose įrašyta, kad „Lietuvos valstybė privalo užtikrinti saugų Tautos gyvavimą, jos savitą ir laisvą raidą, o valstybės saugumas yra būtina demokratinės raiškos sąlyga.“ Itin svarbus teiginys, vienareikšmiškai bylojantis, kad „Stiprinti nacionalinį saugumą yra aukščiausias Lietuvos vidaus ir užsienio politikos tikslas.“ Lietuvos narystė NATO ir Europos Sąjungoje - patikimas garantas nuo išorinės agresijos.

Tačiau daugeliui piliečių kelia pagrįstą nerimą „pakabintas“ Konstitucijos 139 straipsnis - „Lietuvos Respublikos piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.“ Bet į karo tarnybą jau nešaukiama. Žinant, kad „Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymas“ be jokių išlygų įtvirtino „Lietuvos gynybos politikos nuostatas, grindžiamas visuotinės ir besąlyginės gynybos principu“, kyla natūralus klausimas - kas, kada, kur, kokiu būdu ir kaip apmokys piliečius nors elementaraus pradinio kurso gynybos, paremtos tarptautine ir nacionaline teise, pilietinio nepaklūsnumo ir kokiomis priemonėmis gali būti įgyvendinta individuali bei kolektyvinė savigyna?

Iki sovietų okupacijos buvome ir dabar tebesame paribio valstybė. Rusų tauta įgimto nuoširdumo, solidarumo ir humaniško egzaminą išlaikė Gulage ir Sibiro tremtyje drauge su pavergtų tautų žmonėmis. Apie tai byloja aibė demokratinės raiškos pavyzdžių ir gyvųjų liudininkų. Tačiau to negalima pasakyti apie imperijos valdžią kokiais vardais ji besivadintų, kokiais lozungais besidangstytų. Kremliaus imperinės užmačios nepasikeitė nei per plauką. Caro, genseko, prezidento valdomos Rusijos siekiai buvo, yra ir dar ilgai išliks tokie patys.

Totalitarinių režimų siekiai tokie patys

Baltijos šalis, atkūrusios valstybingumą ir kritiškai vertinančios Maskvos imperines ambicijas, neretai

traktuojamas kaip priešai. Tiek komunistų tiek ir nacionalistų totalitariniai režimai siekė visus savo priešus sunaikinti. Sovietai vartojo okupacijos sinonimą - numatytas okupuoti šalis „išvaduo davo“ ginkluota jėga iš buržuazijos ar kapitalistų jungo. Agresorius nepasiklausdavo aukos, ar ji nori atgalios į „narvą“? Tačiau visada organizuodavo „penktąją koloną“, o ši dezinformacija, šmeižtu, apgaule ir pilietine savipeika turėdavo sukelti didelę sumaištį savo šalyse. Vakarų demokratijos pasauliui apmulkinti ir karo bei genocido nusikaltimų teisumo regimybei sukurti iš „penktosios kolonos“ būdavo parenkama saujelė „prašytojų“, kuri tik po nepriklausomos valstybės užėmimo, būdavo gabenama į „centrą“ „prašyti“, kad pavergtą šalį priimtų į „narvą“. „Prašytojai“ būdavo gražinami su kokia nors štampuota pseudokonstitucine „saule“.

Okupantas terorą vykdė nuo pirmosios pavergimo dienos. Bet planinės masinės genocido akcijos - trėmimai į Sibirą, buvo užkoduoti skambiais poetiškais vardais „Pavasaris“ („Vesna“, rus. 1948m.) „Bangų mūša“ („Priboj“, rus. 1949m.) ir „Ruduo“ („Osen“ rus., 1951m.) buvo vykdomi jau šviečiant ant keturbriaunio durtuvo pamautai „saulei“.

Ar įmanoma

saugiai ir oriai gyventi paribyje

Naivu būtų manyti, kad didelės šalies politinis režimas, neatsisakęs imperinių ambicijų, nesiimtų gaivinti ir ugdyti „penktąją koloną“ iš „narvo“ ištrūkusiose šalyse. Todėl nereikėtų stebėtis specialiai dezinformacijos tikslais sukurtų interneto portalų atsiradimu. „Artimojo užsienio“ žiniasklaidoje netrūksta ir tiesmukų reikalavimų susigrąžinti iš „narvo“ ištrūkusį grobį, pavyzdžiui Baltijos šalis. Turime išmokti oriai ir saugiai gyventi esamomis sąlygomis.

Kovoti teisinėmis priemonėmis prieš šmeižimą bei dezinformaciją būtina ir pilietinės moralės požiūriu. Deja, retai drįstama to imtis. Neturime nė vieno dienraščio Lietuvoje, kuris nuosekliai ir argumentuotai gintų viešą pilietinį interesą. Apmaudu apie tai kalbėti, tačiau šį faktą patvirtino, solidarūs didžiataražinės spaudos puolimas prieš tik ką sudarytą, bet dar nepradėjusią dirbti dabartinę Vyriausybę. Matyt, mūsų posovietinėje visuomenėje dar apstu sovietizmo išrūgų.

Dažnam piliečiui nesuvokiama kaip gali nacionalinis radijas ir TV agituoti piliečius eiti į antivyriausybinių riaušėnų pasibaigusį mitingą, nepaaiškinant kam ir kokiu tikslu toks renginys naudingas. Žinant, kad svetimos spectarnybos, veikiančios šalyje, jaučiasi atlikusios užduotį visai neblogai ir turint savąjį VSD bei

Rusija skelbia apie plataus masto ginklavimąsi

Tik išplėtusi Rusijos armijos pajėgumus, šalis galės atremti gresiančius „rimtus konfliktus tam tikruose regionuose“ - teigė šios šalies vadovas Dmitrijus Medvedevas po susitikimo su aukštais Gynybos ministerijos pareigūnais. www.balsas.lt nuotr.

Nepaisydamas Vašingtono pastangų mažinti karinę įtampą, Rusijos prezidentas Dmitrijus Medvedevas paskelbė apie savo šalies plataus masto ginklavimąsi nuo 2011 metų, praneša agentūra AFP.

Pirmiausiai bus modernizuojamas branduolinio ginklo arsenalas, pabrėžė jis Maskvoje. Šis netikėtas pareiškimas prieštarauja suartėjimo tarp Maskvos ir naujos JAV vyriausybės signalams.

Tik išplėtusi Rusijos armijos pajėgumus, šalis galės atremti gresiančius „rimtus konfliktus tam tikruose regionuose“, kalbėjo prezidentas po susitikimo su aukštais Gynybos ministerijos pareigūnais.

Konfliktus esą aštrina vietos krizės ir „nepalaujami NATO mėginimai savo karinę infrastruktūrą išplėsti iki Rusijos sienų“. Todėl nuo 2011 metų prasidės armijos ir karinio jūrų laivyno apginklavimas „dideliu mastu“, paskelbė D. Medvedevas.

Pagrindinis ginklavimosi tikslas bus padidinti rusų dalinių, o pirmiausiai - mūsų strateginių branduolinių pajėgų, veiksmingumą, sakė D. Medvedevas. Daliniai esą turi būti pajėgūs vykdyti visas Rusijos saugumui užtikrinti būtinas užduotis.

Plazminiai televizoriai dings iš parduotuvių lentynų

(Atkelta iš 3 psl)

informuoti žymomis ant televizorių. Kuo skubiau priimti šiuos sprendimus Europos Komisija ragina ir Briuselyje protestuojantys nevyriausybinių organizacijų atstovai.

„Dabar iš viso nėra energijos kodų ar energijos etikečių. Tai nurodyti yra labai svarbu, nes plazminiai televizoriai yra vieni daugiausiai energijos naudojančių prietaisų namuose“, - teigė Gamtos ir aplinkosaugos fondo atstovė Talita Koek.

Pašalinti iš parduotuvių lentynų energijos rijikus plazminius televizorius yra jau antras Europos Komisijos žingsnis, kovojant su augančiu energijos suvartojimu.

išrinkus dešinią Seimą, į šį ir kitus klausimus, reikia tikėtis, bus atsakyta išsamiai ir ne tik žodžiais. Duok Dieve iki šv. Velykų, bet joku būdu ne vėliau Jubiliejines Valstybės dienos.

Kovų vertybes ir idealus perduoti jaunajai kartai

Tauriečių ataskaitiniame buvo paminėti ir Lietuvos Tūkstantmečio renginiai. Juose ypatingą vietą

Šie Maskvos planai gali sukelti susierzinimą Vašingtone. Prie šalies vairo stojus prezidentui Barakui Obamai (Barack Obama), dvišaliai santykiai pradžioje gerokai sušvelnėjo. B. Obama paskelbė, kad iš naujo įvertins JAV priešraketinės gynybos Europoje planus - tai pasveikino Rusija.

JT nusiginklavimo konferencijoje Ženevoje prieš dvi savaites Rusijos užsienio reikalų ministras Sergejus Lavrovas dar kalbėjo apie tai, kad atėjo „tinkamas metas“ naujam derybų ratui dėl pasaulinio nusiginklavimo. Pirmieji pokalbiai su naująja JAV vyriausybe šioje srityje esą yra „daug žadantys“.

S. Lavrovo Ženevoje perskaitytame D. Medvedevo pareiškime buvo teigiama, kad derybos dėl branduolinės grėsmės nutraukimo „gali prisidėti prie santykių tarp JAV ir Rusijos gerinimo“.

Vašingtono ir Maskvos santykiai labai paaštrėjo dėl Rusijos veiksmų Gruzijoje. Turėdamas omenyje praėjusios vasaros konfliktą, D. Medvedevas sakė, kad rusų pajėgos „reagavo gerai“. Tačiau kartu konfliktas esą parodė ir Rusijos „silpnąsias vietas“. Valstietis.lt.

Bendrijos narės jau yra sutarusios, kad nuo rugsėjo palaipsniui per trejus metus bus visiškai atsisakyta įprastų kaitrinių lempučių, o jas pakeis energiją taupančios. LRT

užima įvykiai, sietini su Valstybingumo tęstinumo idėja nacių ir sovietų okupacijos metais. Prezidentas Valdas Adamkus, LLKS Tarybos 1949 Vasario 16d. Deklaracijos 60-mečio minėjime išryškino pilietinės ir politinės moralės svarbą ir reikšmę okupacijos metais ir nūdien: „XX amžiaus viduryje Lietuvos partizanai buvo moralesni ir teisingesni, sąžiningesni ir vertesni pagarbos už tuomet pasaulį naujomis (Nukelta į 5 psl)

SUTARAS - 5000?!

Daug ar mažai? Ko reikia, kad meno kolektyvas prie pavadinimo galėtų parašyti tokį skaičių???

Daugybės tūkstančių į tave nukreiptų akių, gaudančių kiekvieną tavo judesį ir žodį, kuris turi priversti patikėti tuo ką darai netgi didžiausius skeptikus.

Dvidešimties metų trunkančios istorijos ir dešimties išleistų albumų, šimtų valandų praleistų archyvuose, bibliotekose, vartant dainynus, klausant ir šifruojant tekstus ir melodijas, kurios tavo klausytojus kviečia eiti kartu muzikiniais vaizdiniais, braukti ašaras, juoktis, ploti, žaisti, šokti ir apie tai kalbėti.

Pokalbių, susitikimų su kolegomis (po kurių gimsta naujos, žanrą papildančios programos) ir savamoksliais mokytojais, kurie savo sugrubsioniomis rankomis ir "nepastatytais" balsais užtraukia tokį opusą, kurio išklausius nusvyra rankos, sakančios, jog šitaip vistiek niekas nepakartos.

Reikia komandos: su savo charakteriais, patirtimi ir likimais,

kuria tikėdamas, - vėdi į sceną, aikštę, šokių salę, išrikiuoja prieš prožektorius televizijos studijoje ar įrašui paruoštus mikrofonus.

Ir nesvarbu kur jie bebūtų - triskart karščio kepinamoje Australijoje, septyniskart Šiaurės Amerikoje, keturiskart Pasaulinėse Expo parodose, ne vienoje Azijos valstybėje, iki skausmo artimoje Europoje ar Šventoje Gimtinės žemėje suręstame "kultūrnamyje".

Dar gi visai nesvarbu - yra tie mikrofonai ar ne, nes vistiek velkiesi jau ne kartą iš naujo pasiūtą tautinį kostiumą ir visus 5000 kartų lieki šlapias, atidavęs save ir dalį savo gyvenimo.

Žymiai svarbiau, kai žinai, jog turi draugų kurie tave visapusiškai remia, tiki tavimi ir linki tau sėkmės. Kad žinai, jog vėl sutikai žmones, kurie savo delnais ar šiltu žodžiu, šypsena ar linktelėjimu parodo, jog SUTARAS jiems reikalingas, kaip ir JŪS - reikalingi SUTARUI.

„BUVO MORALESNI IR TEISINGESNI(...), ...

(Atkelta iš 4 psl)

įtakos sferomis dalijusius didelių valstybių vadovus. Nes jie gynė savąją laisvę ir savąjį tikėjimą, puoselėjo teisingumą ir viltį.

Todėl šiandien labai svarbu, kad jų gyvenimo pavyzdys ir puoselėtos vertybės bei idealai būtų perduoti jaunajai kartai ir taptų aiškiomis gairėmis valstybės kūrybos darbe. Lenkiu galvą prieš visus Lietuvos partizanus ir Laisvės kovotojus, kurie savo gyvybę paaukojo Tėvynei." Šias Valstybės Vadovo mintis pirmiausia turėtų įsidėmėti visi asmenys kandidatuojantis į prezidentus. Tai siūlytina atminti ir bendrapiliečiams rinkėjams.

Prezidentai Minaičiuose susipažins su nacionalinės teisės unikumu

Kaune prie Karo muziejaus - Tautos Panteone iškilmingai atidengti paminklai Lietuvos Vietinės Rinktinės

vadui generolui P.Plechavičiui ir LLKS Tarybos pirmininkui generolui J.Zemaičiui, kuriam Seimas suteikė Lietuvos Respublikos prezidento statusą, tokiu būdu patvirtindamas Lietuvos valstybingumo idėjos tęstinumą ir okupuotoje Lietuvoje. Tai nepatinka kai kuriems mūsų politikams ir istorikams. Šis aktas nėra istorijos klastojimas, o garbingas ir teisingas. Visi sąmoningi piliečiai turėtų rinkti ir puoselėti net ir mažiau reikšmingus faktus bei žinutes, patvirtinančias Tautos siekį nusimesti vergovės jungą.

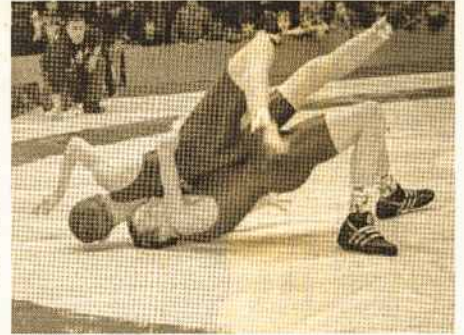
Tačiau ypatingą reikšmę ne tik nacionalinės, bet ir tarptautinės teisės požiūriu įgyja keturių prezidentų susitikimas Minaičiuose, kuris įvyks š.m. kovo 27 d. Kasmetiniame susitikime dalyvaus Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Latvijos Respublikos Prezidentas Valdis

Lietuvoje vyksiančiame Europos imtynių čempionate - 400 atletų

Lietuvos sportininkai Europos suaugusiųjų čempionatų graikų-romėnų varžybose yra pelnę tris bronzos medalius.

www.kontrastai.lt nuotr.

Kovo 31 - balandžio 5 dienomis Vilniuje vyksiančiame Europos imtynių čempionate laukiama per 400 sportininkų iš 39 šalių.

Graikų-romėnų imtynėms užregistruoti 174 atletai iš 34 valstybių, laisvosioms imtynėms - 131 sportininkas iš 30 šalių, o moterų imtynėms - 108 dalyvės iš 27 šalių.

Lietuvai Senojo žemyno pirmenybėse, vyksiančiose "Utenos" pramogų arenoje, atstovaus 19 imtynininkų - po septynis dalyvaus graikų-romėnų ir laisvųjų imtynių varžybose, penkios mūsų šalies atstovės išbandys jėgas moterų turnyre. Galutinė komandos sudėtis bus paskelbta tik prieš pat čempionatą. Čempionato metu iš viso bus išdalintas 21 medalių kompletas.

Lietuvos sportininkai Europos suaugusiųjų čempionatų graikų-romėnų varžybose yra pelnę tris bronzos medalius - 2005 metų pirmenybėse Bulgarijoje trečiaisiais vietas užėmė Laimutis Adomaitis (svorio kategorija iki 84 kg) ir Mindaugas Ežerskis (iki 96 kg), o po dvejų metų vėl Bulgarijoje vykusiose pirmenybėse bronzos apdovanojimu pasipuošė Valdemaras Venckaitis (iki 74 kg).

Tokio aukšto rango imtynių varžybos mūsų šalyje vyks pirmą

kartą. Praėjusių metų balandžio mėnesio pradžioje Suomijoje vykusioje Europos imtynių komiteto (CELA) metinėje ataskaitų konferencijoje nuspręsta 2009 metais čempionatą rengti Vilniuje, o Tarptautinė imtynių federacija (FILA) šį sprendimą patvirtino Pekino olimpinio žaidynių metu surengtame kongrese. Galutinė sutartis su FILA dėl 2009 metų Senojo žemyno pirmenybių rengimo Vilniuje buvo pasirašyta spalio pradžioje.

Rengti 2009 metų Europos imtynių čempionatą iš viso pretendavo penkios šalys.

Lietuvos kandidatūros pergalę nulėmė sėkmingai mūsų šalyje surengti 2002 metų Europos jaunių laisvųjų imtynių čempionatas ir 2005 metų pasaulio jaunimo imtynių pirmenybės, puikūs lietuvių rezultatai tarptautinėse varžybose bei šalies imtynių federacijos veikla.

Europos čempionato išvakarėse, kovo 30 dieną, Vilniuje vyko CELA generalinė asamblėja, kurios metu naujai ketverių metų kadencijai buvo renkami CELA vykdomosios komisijos nariai. Tarp kandidatų į šias garbingas pareigas pateko ir Lietuvos imtynių federacijos (LIF) prezidentas Andrejus Gribojedovas. Valstietis.lt

- #Mažiausias atstumas nuo Rusijos iki JAV yra 4 kilometrai.
- #Kasmet Mechiko (Mėxiko) miestas nugrimzta apie 20 cm.
- #89 mln. kinų pavardė yra Li.
- #Metai turi 31,557,600 sekundes.
- #Apskaičiuota, kad vidutiniškai 16% prekės kainos tenka pakuotei, kuri galiausiai išmetama.
- #Tik 55% amerikiečių žino, kad Saulė yra žvaigždė.
- #Per dieną pasakome vidutiniškai 31,500 žodžių.
- #Sliekas turi 5 širdis.

Zatlers, Estijos Respublikos Prezidentas Toomas Hendrik Ilves, o prie jų prisijungs ir Lenkijos Respublikos prezidentas Lech Kaczynski.

Valstybių vadovai aptars energetinio saugumo reikalus ir daugelį kitų svarstytiųjų problemų. Minaičiuose aukštieji svečiai bus supažindinti su lietuvių nacionalinės teisės unikumu - LLKS Tarybos Deklaracijos atsiradimo istorija ir itin brandžią valstybinę ir teisinę minties kultūra, kurią puoselėjo ir ugdė laisvės kovotojai.

Edmundas Simanaitis

Connelly rewrites record book

Creating a fabulous buzz in Wagga, 15 year-old Michelle Connelly swam 30.20 seconds wiping a previous silver medal Olympian - Jacinta van Lint's record of 31.36 seconds in 50m butterfly. Connelly has dreams of following van Lint to the Olympics and will soon test her speed against other potential Olympians. The Homebush in Sydney venue was used for the Sydney Olympics and Connelly will literally be swimming in the wake of van Lint in the coming trials.

By Les Muir.

(Michelle yra veiklaus melburniško J. Šneiderio proanūkė. Linkime sėkmės - red.)

Balandis

1. VERBŲ (palmių) SEKMADIENIS (kilnojama data, savaitė prieš Velykas šiemet - balandžio 5 d.) - tai prisiminimas Kristaus žengimo į Jeruzalę, kai minios klojo Jam po kojomis palmių šakas.
2. DIDYSIS TREČIADIENIS (2009 m. - balandžio 8 d.) „sausio“ pasninko diena.
3. DIDJI KETVIRTADIENI (2009 m. - balandžio 9 d.) prisimenama Kristaus paskutinė vakarienė su mokiniais, kurios metu buvo įsteigtas Švenčiausias sakramentas, Eucharistija, komuniija; taip pat - Išvatinimo sakramentas - mokiniams buvo suteikta galia atleisti atgailaujantiems jų nuodėmes.
4. DIDJI PENKTADIENI (2009 m. - balandžio 10 d.) prisimenama Kristaus kančia ir mirtis ant kryžiaus. Tai vienintelė metų diena, kai bažnyčiose nelaikomos šventosios Mišios.
5. DIDYSIS ŠEŠTADIENIS (šiemet - balandžio 11 d.) - tai diena, kai Bažnyčia budi prie mirusio savo Viešpaties kapo, apmąstydama Jo mirties prasmę.
6. ŠVENTOS VELYKOS (2009 m. - balandžio 12 d., antra šv. Velykų diena - svarbiausioji krikščioniškojo pasaulio šventė, Jėzaus Kristaus prisikėlimo iš mirties minėjimas. Nuo penktadienio iki sekmadienio trukusią tylą galingu skambesiu suvirpina Prisikėlimo pamaldų varpai. Velykos yra kilnojama šventė, visada švenčiama pirmąjį mėnulio pilnaties sekmadienį po pavasario lygiadienio
7. ATVELYKIS (2009 m. - balandžio 19 d.) - tai pirmasis sekmadienis po Velykų. Krikščionybėje tai Dievo gailėstingumo šventė, Gailėstingumo sekmadienis.

PAVASARIO VIRSMAS VELYKOS

Aleksandras Žarskus

Nuo senovės lietuviai pavasarį šventė Gamtos ir visa kas gyva atbudimo, prisikėlimo šventę. Velykos yra šio Didžiojo Prisikėlimo sukilninimas ir pakėlimas į žmogaus dvasios lygmenį, kai šventės smaigalys nukreiptas ne į atbūdančią Gamtą, o į žmogaus sielos prabudimą ir prisikėlimą. Lietuviškuose Velykų švenčių papročiuose į vieną neatskiriamą kultūrinį darinį yra persipynę, suaugę senieji pavasario virsmo ir krikščioniškųjų Velykų šventės papročiai, kurie vieni kitus papildė, atskleisdami šios didžios šventės - Velykų - plotį bei gelmes.

VERBŲ SEKMADIENIS

Bažnyčioje Verbų sekmadienį minimas visose Evangelijose aprašytas Kristaus įžengimas į Jeruzalę: „Žmonės pasiėmė palmių šakų ir išėjo jo pasitikti, garsiai šaukdami: Osana! Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu!“ (Jn 12, 13), „Jam jojant žmonės tiesė ant kelio drabužius“ (Lk 19, 36), „Didžiausia minia tiesė drabužius jam ant kelio. Kiti kirto ir klojo ant kelio medžių šakas“ (Mt, 21, 8). Vakarų Europoje ši diena vadinama Palmių sekmadieniu. Be žolynų Verbų sekmadienį į bažnyčią eiti nederėjo. Vaikams sakydavo, kad jeigu kas nors į bažnyčią Verbų sekmadienį ateina be verbos, tam velnias į rankas įbruka savo uodegą. Įvairiose Lietuvos vietovėse verbos siek tiek skyrėsi. Žemaitijoje, Suvalkijoje ir Kėdainių apylinkėse tai - kadagio šakelė. Žemaičiai prie kadagio dar pridėdavo alyvos, tujos ar beržo šakelę. Vidurio, Rytų ir Pietryčių Lietuvoje verbų pagrindas buvo išsprogusios žilvičio, karklo ar gluosnio šakelės. Gervėtiškiai ir Rokiškėnai į verbą dėdavo ir ąžuolo šakelę su sausais lapais. Merginos verbas dar papuošdavo popierinėmis ar gyvomis gėlėmis. Su verba susiję daug senų papročių. Ankstų

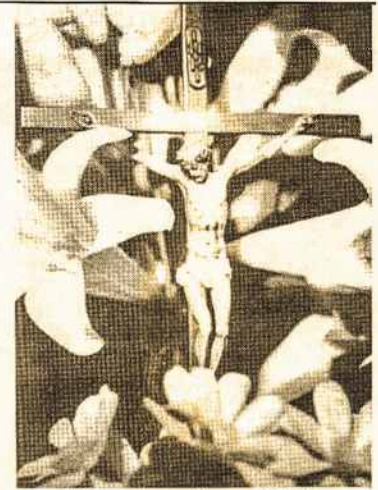
sekmadienio rytą būdavo skubama nuplakti lovoje tebemiegančius. Plakantysis sakydavo: „Verba plaka, verba plaka, ne aš plaku. Už savaitės bus Velykos. Ar prižadi margutį?“. Arba: „Ne aš mušu, verba muša, tolei muš, kol suluš. Už savaitės viena diena tegul linksmina kiekvieną. Linkiu tau sveikam būt. Ar žadi velykaitį?“. Kaimo kerdžius eidavo per trobas ir radęs miegantį piemenį plakdavo, nes šeimininkės tą rytą piemenų nekeldavo. Plakdamas sakydavo: „Verba plaka, verba plaka. Paganyk telyčią, nepamesk trinyčių. Už nedėlios - Velykėlės, gausi margą velykaitį.“ Šeimninėkė dėkodavo: „Dėkui, dėkui dėde, kad pašventinai mūsų piemenaitį, visą vasarą jis bus budrus. Už tai aš tau Velykoms duosiu sūrį ir porą kiaušinių.“ Plakimo verba prasmė, kaip ir laistymosi per Užgavėnes vandeniu, - žadinimas pavasariniam prabudimui. M. Valančius „Palangos Juzėje“ taip aprašė Verbų sekmadienį Rokiškyje: „Prisiartinio Verbų nedėlia: eidami į bažnyčią prisirinkom kadagių, bruknių, žalių laumės šluotų, ąžuolo šakų su pernykščiais lapais, blindžių ir karklų šakelių su pumpurais. Tas visas pašventinom. Vaikai paprastai turėjo tik žilvičius. Po mišų išėjom į šventorių; vaikai girdi, kits kitam šmiaukšt-šmiaukšt per nugaras čiažydami sakė: „Ne aš mušu, rykštė muš, / Patol muš, kol suluš. / Už nedėlios didi diena, / Palinksminis kožną vieną. / Būk toks pat, kaip buvęs, / Būk sveikas kaip žuvis“. Išėję iš bažnyčios čiažydavosi ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Sudoūdavo verba vienas kitam per ranką, galvą ar petį šventoriuje, miestelio aikštėje ar grįždami į namus. Grįžę iš bažnyčios

Verbų sekmadienis Verbos švenčiamos paskutinįjį sekmadienį prieš Velykas. Kalbininkai šios šventės pavadinimą kildina nuo žodžio virbas. Manoma, kad anksčiau per Verbas Lietuvoje buvo šventinami kadagio virbai. Šventės esmė - ankščiausiai pavasarį išsprogstančių augalų šakelių šventinimas, tikint, kad parneštos į namus jos saugo nuo perkūno, skatina gyvulių, augalų augimą, vaisingumą, sveikatą.

sukirsdavo verba ir namuose pasilikusiems. Netgi miestelio žydai ir tie prašydavo nuplakti juos verba. Iš bažnyčios parsineštas šventintas verbas kišdavo po sija ar už šventų paveikslų. Tikėta, kad šventintos verbos apsaugo namus ir atneša laimę. Nubrauktus verbų spyglius paberdavo ant palangių, kad perkūnas netrenktų, arba naudodavo smilkydami merdincius bei lignonius. Verbų šakelėmis būdavo smilkomi per Jurgines į ganyklas pirmą kartą išgenami gyvuliai. Smilkydavo ir pirmą kartą į laukus išeinantį artoją, jo arklą, arklius ar jaučius. Iš kitų Lietuvos vietovių išsiskiria Vilniaus krašto verbos - savitos įvairiaspalvės sausų žolynų puokštės. Tai vienas retesnių liaudies meno pavyzdžių. Jos pradėtos gaminti XIX a. pirmoje pusėje Buivydiškių ir Sudervės apylinkėse. Šiose vietovėse jos pakeitė aukščiau minėtas žalias verbas. Dabar jas pavieniai meistrai gamina jau ir Anykščių, Rokiškio, Šiaulių ir Trakų rajonuose. Šių verbų gamybos laikotarpis trukdavo penkis savaites nuo Užgavėnių iki Verbų sekmadienio, nors jam ruošius pradėdavo nuo pavasario, sėdavo žolynus, o vasarą juos rinkdavo. Vilniaus krašto verbos daromos įvairių formų. Seniausios yra volėlinės verbos. Vėliau pradėtos gaminti rykštelinės, plokščiosios, figūrinės ir vainikinės verbos. Pačios verbos savo raišais ir spalvų deriniais yra labai įvairios. Dauguma rišėjų turi savo mėgstamus raštus. Vilniaus verbos, kaip suvenyras, plinta po Lietuvą ir įvairias šalis.

DIDYSIS KETVIRTADIENIS

Didžiosios savaitės apeigas pradėdavo vaikai Didįjį trečiadienį, atlikdami silksės išvairo apeigas. Vienas paskui save tempia ilgoką lentgalį - „silkę“ ir šaukia: „Eik, silkele, iš namų, atneša Velykė margų kiaušinių!“ Paskui „silksė“ vilkėja eina būrelis vaikų, kurie velkamą „silkę“ plaka vytinėmis. Didįjį trečiadienį „silkę“ buvo vieną kartą velkama apie bažnyčią, Didįjį ketvirtadienį - du kartus, o Didįjį penktadienį - tris. Po tokių silksės išvijimo apeigų juos nebevalgydavo. Didysis ketvirtadienis - paskutinės vakarienos paminėjimo diena. Šią dieną Kristus, su apaštalais valgydamas paskutinę vakarieni, įsteigė Švenčiausiąjį Sakramentą bei kunigystę. **Didysis ketvirtadienis - taip pat ir Kristaus suėmimo Alyvų sodė ir jo kančios pradžios diena.** Bažnyčiose per Šv. Mišias tą dieną užsigavi, t.y. nutyla varpai ir vargonai, kurie tylės iki Didžiojo šetadienio pamaldų. Nuo varpų nutilimo iki suskambėjimo Didįjį šeštadienį laikytasi „juodojo pasninko“. Kai kas tomis dienomis visai nevalgė, kiti - tik duoną ir vandenį. **Didysis ketvirtadienis dar vadinamas „švariuoju ketvirtadieniu“.** Tą dieną būdavo tvarkomos sodybos, namai. Moterys šluotražiais nušveisdavo apriukusias lubas, plovė sienas, šveitė stalus, dulkindavo patalynę, rūbus. Tą dieną šukavo ir valė gyvulėlius - avinukus ir paršiukus, išplaudavo visus skalbinius, indus, kad visi metai būtų švarūs. Buvo manoma, jog prieš saulei tekant reikia apsiprausti vandeniu ar sniegu, lįsti į ežerą, upę ar šaltinį - tada visus metus kūnas bus sveikas ir gražus. Mažajoje Lietuvoje ir Pietvakarių Lietuvoje Didįjį ketvirtadienį vadindavo „žaliuoju ketvirtadieniu“. Tą dieną moterys persodindavo kambarines gėles. Tokią dieną persodintos, gerai auga visus

Velykų motyvas. Kompozicija ir nuotrauka Romualdo Kisieliaus

metus. XX a. pradžioje senesni žmonės dar atsiminė „vėlių velykas“, kurios, kaip aiškino kalbininko K. Būgos senelis, tęsdavosi tris dienas: Didįjį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, tačiau kaip jos būdavo švenčiamos, jis jau nebežinojo. „Vėlių velykos“ tai pavasarinio mirusiųjų paminėjimo šventės liekanos, kurios išliko iki XX a. ketvirtąjo dešimtmečio. Dar ketvirtajame dešimtmetyje Kauno kapinėse daugelis kapų būdavo apdėti margučiais.

DIDYSIS PENKTADIENIS

Didysis penktadienis - Kristaus kančios ir mirties paminėjimo diena. Vakare bažnyčioje laikomos ypatingos pamaldos, kuriose prisimenant Kristaus kančią pagarinamas krikščionybės simbolis - kryžius. **Viename iš altorių įrengiamas gražiai papuoštas Kristaus kapas, į kurį kunigas perneša šv. Sakramentą.** Liūdėdami kartu su visa tvarinija, žmonės nuo metu gieda senovinę giesmę: „Verkite, Dievo Angelai šventieji, / Dingo linksmybė ir džiaugsmas šviesieji, / Verkit prie kapo mūsų Atpirkejo, / Kurs dėl žmonijos gvybę padėjo“. „Verkia ir dvasios danguje skaisčiausios, verkia padangių mėlynė gražioji, verkia visa gamta ir liūdi apsiniaukus, verkia girios ir miškų paukšteliai, verkia versmės ir tyri šaltinėliai, rauda upės ir maži upeliai. Verkia medžiai, lapeliais šlamėdami, o už visus gaudžiausiai verk tu, žmogau, šiandieną sielvartu pralenk tvarinį kiekvieną“. Tokia graži mūsų protėvių sudėta giesmė. Kristaus kūnas, verbų kurio nuolat budima, šiame kape ilsėsis iki prisikėlimo - Velykų sekmadienio ryto. XX a. pradžioje tik seni žmonės beprisiminė, kad Didįjį penktadienį iš bažnyčios būdavo išvaromas Judošius. Toms apeigoms į bažnyčią ateidavo apsiginklavę lazdomis, kurios būdavo gražiai, meniškai drožinėtos. Kada kunigas, eidamas apie altorių, užgesina paskutinę žvakę, visi susirinkę atsigrėždavo durų link ir, lazdomis mosuodami, vydavo durų link nematomą Judošį. Išbėgę iš bažnyčios nusivydavo net iki kūdros ir ten visas lazdas sumesdavo. Didysis Penktadienis - atgailos ir susikauptimo diena. Dirbama mažai ir laikomasi tylos.

DIDYSIS ŠEŠTADIENIS

Didįjį šeštadienį bažnyčios šventoriuje šventinama ugnis, o bažnyčioje - vanduo. **Ugnis ir vanduo - vieni reikšmingiausių žmonijos simbolių.** Iki XX a. 6-jo dešimtmečio vidurio ugnis ir vanduo būdavo šventinami prieš pietus, o po II-jo Vatikano susirinkimo - vakare. Ugnį ir vandenį parnešti į namus buvo vaikų ir paauglių darbas. Jiems ši pareiga suteikdavo daug išpūdžių. Šventoriuose sukraudavo didelius laužus. Į juos sudėdavo ir senus medinius kryžius.

(Nukelta į 7 psl)

Pardavinėjamos verbos

DIDYSIS PENKTADIENIS

(Atkelta iš 6 psl)

Velykinio laužo, kaip ir Joninių laužo ugnis anksčiau būdavo įskeliamą titnagu arba trinant du pagaliukus. Dažniausiai į namus šventintą ugnį parnešdavo, uždegę šventoriaus lauze beržinę pintį, kurią pririšdavo prie vielos. Kartais ugnį nešdavo ir su rusenančiu pančiu arba skardinėje išbadytais šonais dėžutėje. Iprastinis XIX a. pabaigos - XX a. pradžios Didžiojo šeštadienio vidudienio vaizdas Lietuvoje buvo skubantys raiteliai ir būreliai paauglių, kurie suka apie galvas, kad neužgestų, prie vielų pririštas pintis arba smilkstančius virvagalius. Taip kiti keliaudavo 8-10 kilometrų. Niekas šventosios ugnies neina skolintis, nešasi patys, nes bijo, kad savo namams perkūno rūstybės neužtrauktų. Pareinančių su ugnimi laukdavo šeiminkė. Krosnys namuose ugniai priimti jau paruoštos: senoji ugnis užgesinta, krosnis iššluota, naujai pakrauta, paruošta „naujam gyvenimui pradėti“. Ugnį peržegnoja ir užkuria šeimos židinį. Ant šventintos ugnies virė kiaušinius, ruošė velykinius valgius. J. Balyš rašė, kad „gera šeiminkė šventintą Velykų ugnį išlaikydavo neužgesusią ištisus metus, t.y. iki kitų Velykų, ir didžiausia negarbė buvo tai šeiminkinai, kurios židinyje ugnis užgeso. Kur dega tokia metinė ugnis, ten netrenkiąs griauštinis, ji atnešanti namams laimę, ten nesą barnių. Vėliau šis metinis terminas ėmė trumpėti: velykinę ugnį reikia išlaikyti iki Sekminių, pagaliau - bent iki Velykų pirmos dienos ryto, tada visus metus būsi ramus dėl ugnies, nebūs gaisro.“ Šventintą vandenį nešdavo ašočiuose, buteliuose, mediniuose indeliuose. Buvo paprotys skubėti pasisemti šventinto vandens ir tikėta, kad tas, kas pirmas pasisems, tas tais metais greičiau apsidirbs ir bus laimingas. Parneštą vandenį dėdavo pagarbijoje vietoje, dažnai ant lentynėlės prie šventų paveikslų. Šiuo vandeniu šlakstydavo kambarius, namo kertes, Velykinį stalą, kiemą, sodą, trobą, tvartą, kad Dievas saugotų namus nuo perkūnijos ir kitokių nelaimių, kad kenkėjai nepultų augalų, kad geras derlius būtų. Liškiaivos apyl. šventintu vandeniu vilgydavo žaidzas, traiškanojančias akis, o seni žmonės, kad geriau regėtų, juo plaudavosi akis, odą. Dalį šventinto vandens pasilikdavo atsargai, kad turėtų kuo pašlakstyti sergančius ir mirštančius, namus per audrą ir perkūniją. Šventintą vandenį globojo šeiminkas, o ugnį šeiminkė.

MARGUČIAI

Kiaušinis yra bene vaizdingiausias virsmo, naujos gyvybės atsiradimo simbolis. Kiaušiniai nuo senų senovės buvo vartojami visose šventėse ar įvykiuose, susijusiuose su naujo ar naujos gyvybės atsiradimu. Kiaušinius nešdavosi kaip dovaną ir valgydavo kiaušiniene lankydami naujagimi,

kiaušinius valgydavo, o jų lukštus išbarstydavo pradėdami sėją. Kiaušinius valgydavo, o kai kuriose apylinkėse ir dažydavo per Jurgines, pirmą kartą išgindami gyvulius, sekminėse piemenų vaišėse irgi pagrindinis patiekalas būdavo kiaušiniene.

Todėl ir per pagrindinę pavasarinio virsmo šventę Velykas kiaušiniai būdavo svarbiausias apeiginis valgis, pažymintis gamtos ir žmogaus pavasarinį atsinaujinimą. Tačiau neišku, nuo kada kiaušinius pradėta marginti. Seniausi dažyti ir brūkšneliais marginti kiaušiniai buvo rasti IV a. mergaitės kape prie Vormso Vokietijoje. Gedimino kalno teritorijoje archeologai rasti akmens, kaulo ir molio kiaušiniai rodo, kad Lietuvoje XIII a. jie jau buvo žinomi. Velykinius kiaušinius savo dedikacijoje Ragainės viršininkui Perbentui mini M. Mažvydas. Yra manoma, kad XVI a. visoje Lietuvoje buvo paprotys dažyti ir marginti Velykų kiaušinius. Etnografiniai šaltiniai rodo, jog margučiai buvo labai populiarūs XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje. Kiaušinius dažė dideli ir maži, pasiturintys ir vargšai. Margučių turėdavo kiekviena šeima. „Kuone visa namų šeimyna sustoja kiaušinių virintų: virina rungčiomis, kad tik būtų skaistesni ir gražesni už kaimynų virintus“, - rašė Vaižgantas. Kiekviena vietovė, kaimas be geriausias duonos keptojos, audėjos, juostų rinkėjos, turėjo ir geriausią margučių margintoją. XX a. pradžioje priemiesčių margintojos margučius ėmė ir pardavinėti. Kiaušinius Lietuvoje dažė viena spalva, margino dėmėmis, išrašydavo vašku ir skutinėjo.

Dažymui naudojo gamtinius dažus: svogūnų lukštus (rusva spalva), skroblo žievę ar beržo lapus (gelsvai žalia), ramunėles ar alksnio žirginius (geltona), šieno pakratas (pilka žalia), rugiagėles (melsva). Ypač mėgiami buvo juodi dažai, gaunami iš alksnio žievės ar kankorėžių ir rūdžių, kuriuos kartu sumerkę raugino 1-2 savaites. Gražiausi - raštuoti margučiai. Raštus ant pašildyto kiaušinio išrašydavo ištirpintu vašku mediniu pagaliuku ar smeigtuko galvute. Svarbiausi marginimo elementai - taškai ir į vieną galą plonėjantys, rutos lapelius primenantys brūkšneliai. Todėl šis marginimo būdas dar vadinamas „rūtele“. Iš šių dviejų elementų sudėliojami įvairių kiaušinių raštai: rūtų šakelės, saulutės, žvaigždutės, kryžmos, žalčiukai, kurie tarp savęs sujungiami taškais ir vingiliais. Prityrusi margintoja išmargina apie pusę šimto ir daugiau skirtingų margučių. Marginant vašku dažniausiai marginys būna dviejų spalvų: juodos ir baltos, raudonos ir baltos, žalios ir baltos ar pan. Tik prityrę meistrai margina trimis spalvomis. Be vašku marginamų raštų, skutinėjo ir kitokius

ornamentus - eglutes, žvaigždutes, dantukus. Tik šie raštai smulkesni - skutinėjimas tam teikia daugiau galimybių. Skutinėdavo skustuviu ar kitu aštriu daiktu. Vašku margintus kiaušinius išrašydavo moterys; skutinėdavo dažniausiai vyrai.

VELYKŲ NAKTIS

Velyknakčio budėjimuose keistu deriniu susipynė senieji pavasarinio virsmo ir krikščioniškųjų Velykų švenčių papročiai. Tačiau senieji papročiai, ne kartą draudžiant bažnyčiai vyresnybei, pamažu išnyko. Telšių vyskupas J. Staugaitis 1926 m. dar kartą uždraudė persirengėlių pasirodymus kaip „reikšiančius nepagarbą didingai Kristaus prisikėlimo rimčiai.“ Žmonėms budint ir besimeldžiant prie Kristaus kapo, bažnyčiose ir šventoriuose pasirodydavo kareiviai, saugantys Kristaus kapą, įvairūs persirengėliai, kurie šaudydavo Gavėną, varydavo silkę, šaudydavo iš patrankų ir krėsdavo įvairiausius kitus pokštus. Jaunuoliai labai norėdavo būti kareiviais, dėl to net atskiri kaimai varžydavosi. Kariai būdavo su šalmis, iš popieriaus ir šiaudų padarytomis kepurėmis, mediniais kardais. Juos į bažnyčią atveddavo senoviška ietimi ginkluotas vedlys, o kareiviai žygiuodavo išskėlė medinius kėdus. Prie karsto budėdavo pamainomis. Vyrai, dažniausiai pusberniai, gavėniai įpusėjęs, pradėdavo ruoštis velykiniams pasirodymams. Persirengėlių rūšių buvo nedaug - tai Kristaus kančių kelio veikėjai, dažnai turintys kankinimo įrankius, ir žydai. Svarbiausias persirengėlių užsiėmimas - budinti užsnūdusius ir krėsti pokštus.

Apie šio šimtmečio pradžios persirengėlius rašė Pajieslio parapijos gyventoja A. Ribelienė: „Gal dešimt jaunų vyrų buvo apsirėdę žydais, prisilipdę barzdas, ūsus, kiti iš avies kailio užsidėję. Visi turėjo įrankius - kas bizūną, kas medinę šakę, kas ietį, plaktuką turėjo, kopėčias, kas replės. Dievo mūka buvo paguldyla - čia ją saugojo du Romos kareiviai, ir čia žydai nedavė ramybės, taikėsi mūką pavogti. Prieš rytą žmonės išvargę pradėdavo snausti, jau tada žydai turi darbo, vienam amoniako pakiša po nosimi, kitam nosį su replėm suspaudžia, eidamas pro šalį bizūnu uždrožia, kopėčias uždeda ant nugaros ir lipa. Taip siautėja iki ryto po bažnyčią, po šventorių, pasitinka rytą žmones. Tada smalsuolių netrūko nei naktį, nei rytą. Kai procesija rytą, saulei tekant eidavo aplink bažnyčią, tada visi žydai - priešais žmones ir, žinoma, ramiai nepraeidavo, užkabindavo pažįstamus ir nepažįstamus.“ Aukštaičiai varydavo ir Gavėną. Apie 1880 m. Smilgių kaime zakristijonas „apsitaisęs bjauriausia baidykle, pritūpęs bėgo per bažnyčią. Bėgant Gavėną šauna. Tik sutrenkia būbnu, kuris stovi bobinčiuje, arba šauna iš mozerinės patrankos, kad bažnyčiose sienos ir langai dreba, o snaudaliai pašoksta iš miego. Tuomet Gavėnas persiverčia per galvą ir dingsta iš žmonių akių“. Vaižganto liudijimu, Gavėną „nušaudavo“ per iškilmingą procesiją Velykų rytą iš varpinės, kad jis užleistų vietą Velykiui. Nesunku velyknakčio persirengėliuose atpažinti Užgavėnių persirengėlius, kurie po gavėnių pasninko dar kartą pasirodydavo prieš didįjį virsmą - Velykas, kurios galutinai pakeisdavo jų išvaizdą.

VELYKŲ RYTAS

Velykų sekmadienio rytą, tekant saulei, prasideda Prisikėlimo pamaldos. Iškilminga procesija, gaudžiant Velykų varpams, giedodama: „Linksmą dieną mums nušvito, / Visi troškom džiaugsmo šito: / Kėlės Kristus, mirtis krito. / Aleliuja, aleliuja, aleliuja!“ triskart apeina aplink bažnyčią. Kristaus prisikėlimo paslaptis yra ir žmogaus amžinumo paslaptis. Kristus mirė nugalėjo - gieda velykiniai chorai. Bet Kristus mirė nugalėjo pats numirdamas. Mirtis nugalima netektimi, praradimu arba, plačiąja prasme, - mirtimi. Nukrito Užgavėnių kaukės ir keliasi naujas žmogus. Kas supras ir įvykdyš šią paslaptį, taps panašus į Kristų. Velykų ryte nešdavo bažnyčion valgius, kad juos pašventintų. Šventindavo margučius, kad juos pašventintų. Šventindavo margučius, druską, duoną, pyragą, mėsą, sviestą, sūrį. Maistą šventindavo po velykinių pamaldų. Pašventintą maistą veždavosi namo, kad pirmasis kąsnis tą šventą dieną būtų pašventintas.

Išėjė iš bažnyčios giminės, kaimynai, pažįstami sveikindavo vieni kitus, linkėdavo gerų metų, stiprios sveikatos, laimės šeimoje. Tačiau tai trukdavo neilgai. Visi nepaprastai skuba, ypač dūkai, tiesiog lenktyniauja raiti, pėsti, važiuoti: kas greičiau sugrįš į namus, tam sparčiau seksis visus vasaros darbus nudirbti. Jei nesukbėsi Velykų rytą, tai visus metus vaikščiosi apsnūdęs... Kol šeima dar negrįžus iš bažnyčios, likusieji namuose ruošdavo šventinį stalą.

Tačiau prie stalo sėsdavo tik parnešus „vėlykas“, t. y. šventintus valgius. Velykų rytmečio pusryčiai panašūs į Kūčias - visa šeima susirenka prie stalo. O. Gaurilūnė iš Skuodo 1990 m. taip pasakojo apie Velykų rytmetį: „Persižegnoję visi po lašelį paragaudavo švęsto vandens, tėvas - šeimos galva - peržegno davė stalą. Nuludavo vieną pašventintą margutį, ir mama supjaustydavo jį į tiek gabaliukų, kiek šeimos narių bei kitų sėdi už stalo. Pradėdavo valgyti nuo supjaustyto margučio. Pirmam duodavo tėvui, paskui - vyresniai, ir taip iš eilės iki mažiausio, o paskutinį suvalgydavo pati. Valgė atsistoję, po to visi paimdavo po margutį, ir tik neapdužusį, o apdužusį suvalgęs būsiąs visus metus lėpšis - nevykėlis. Su sveikais margučiais šeimos nariai vienas su kitu mušdavosi. Kas sudaužydavo, tam ir margutis atitenka, ir būdavo nugalėtojas. Po to visi susėdavo ir pradėdavo valgyti iš patiekalų kas kam patinka.“ Kiekviena šeima turėjo ir savo Velykinių pusryčių tradicijų, tačiau pirmąjį margutį būtinai kiekvienas muša su kitais šeimos nariais. Sakydavo, kad jeigu paklysi, tai reikia tik prisiminti, su kuo

(Nukelta į 8 psl)

Lietuviški margučiai

Šv. Velykos

Tai pati linksmausias pavasario, gamtos atbudimo, džiaugsmo šventė, švenčiama pirmąjį mėnulio pilnaties lygiadienio. Šiandieną lietuviai krikščionys per Velykas švenčia Kristaus prisikėlimą iš numirusiųjų po nukryžiavimo. Velykose kaip ir daugelyje kitų švenčių yra susipynę kelių kultūrinių sluoksnių elementai: čia deri ir krikščioniškosios apeigos, ir senieji lietuvių papročiai.

(Atkelta iš 7 psl)

per Velykas pirmą kiaušinių mušei, ir atrasi kelią. Visiems papusryčiaus, vyresnieji paprastai eidavo miegoti. Svečiuotis pirmąją Velykų dieną nepriimta, o ir vaikai bent iki vakaro šią dieną praleisdavo namuose ir tyliai. Velykų rytą vaikams rūpėjo kuo anksčiau atsikelti. Norėjosi pamatyti Velykės dovanėles, o gal ir ją pačią. Paruoštos vietose vaikai dažniausiai rasdavo po du margučius, kartais įdėtus į klumpes, o kartais ir visai greta, prie pagalvės, lovoje. Bet ne visiems būdavo įdėta vienodai: geresniems - daugiau, blogiems - mažiau, o kiti ir visai nerasdavo. Be margučių vaikai dar rasdavo iš pyrago keptą zuikutį ar arkluką. Įvairių Lietuvos vietų Velykės skirtingos. Dažniausiai jos vaikus aplanko važiuotos, o kai kurios pėsčiomis. Kupiškėnai pasakodavo: „Velykė primerkia visokių žolelių, samanėlių ir pakrūmėje dažo kiaušinius. Velykė nudažytus kiaušinius sudedanti į vežimėlį ir vežanti geriams vaikams. Vežimėlių traukia kiškiukai. Velykės botagėlis - saulės spinduliu“. Sudeikių apyl. Velykė eidavo pėstute su balta skaryte ir balta prijuoste, į kurią susidėjus neša margučius.

VELYKINIAI PAPROČIAI IR ŽAIDIMAI

Žinomiausi ir plačiausiai paplitę velykiniai papročiai bei žaidimai buvo kiaušiniavimas, žaidimai su margučiais, lalavimas, laistymasis ir plakimas bei supimas. Kiaušiniuoti eidavo visoje Lietuvoje kaimo vaikai, ypač piemenėliai ir krikštavaikiai bei persirengėliai. Margutis krikštavaikiui - velykinė krikšto tėvų pareiga. Vienur krikštamotė margutį atneša, kitur krikštavaikiai patys pas ją nueina. Antrąją Velykų dieną vaikai sau skirtu kiaušinio atsiimti eina ir pas tetas ar kaimynus, ypač į tuos kaimus, su kuriais tėvai draugauja ir kur nėra vaikų. B. Buračas kiaušiniautojus aprašė taip: „Kiaušiniautojas, atėjęs kiaušinio, kai jėna gryčion, laiko rankos smilauks pirštą burnon įsikišęs, todėl ir nieko neklausus visi žino, ko nori lalauninkas ar kiaušiniautojas. Šeimninėks lalauninkas myli ir mieliai jiems duoda kiaušinių. Jei per Velykas lalauninkui kiaušinių neduos, tai tą metų vištos mažai kiaušinių dėš. Taip rodo kupiškėnų burtai. Gavęs kiaušinių, lalauninkas pirštą iš burnos ištraukia, padėkoja šeimninkei už dovaną ir eina toliau, kol apeina tetules, dėdienes ir podes“.

Žemaitijoje buvo paprotys ir margučiais apsieikti. Atėjusių į svečius tuščiomis čia nelabai mėgdavo, o Vakarų Žemaitijoje toks svečias galėdavo gauti „kailinius išutinėti“. Tas pats galėjo nutikti ir atsilankiusiam pirmąją Velykų dieną. Žemaitė rašė: „Pirmąją dieną velykauiti eiti neišpuola, nes kur nueisi, tuojau paduos kailinius išutinėti. Bijodami tokio baisaus darbo, vaikai nė kojos niekur nekelia pirmąją dieną. Ne tik vaikai, bet ir senieji pirmąją

dieną niekur nevaikščioja, o jeigu nors su reikalu kur nueina, tai iš kalno atsiprašo, kad neduotų kailinių utinėti“.

Su margučiais susiję daug velykinių papročių ir žaidimų.

Margučius mušdavo daugiausia vyrai ir jaunimas, o ridendavo vaikai. Ridenimas - pats populiariausias vaikų velykinis žaidimas. Pavakary, kai baigdavo kiaušiniuoti, susirinkdavo vaikai grupelėmis, padarydavo lovelį ir ridendavo kiaušinius. Jei kieno kiaušinis klydydavo svetimą, tai jį pasiimdavo kaip laimėtą. Ridendavo kieme, o kai blogas oras - klojime ar troboje. Ypač ridenti margučius mėgo aukštaičiai. Susidarydavo nemažos grupelės įvairaus amžiaus žmonių, dažniausiai vyrų. Merginos kiaušinių neridendavo. Vieni ateidavo pažaisti, kiti - pažiūrėti. Ridenimo taisyklės įvairiose Lietuvos vietose šiek tiek skyrėsi. Lalavimo paprotys, kuris anksčiau reikė merginų pakėlimą į marčias, XIX a. pabaigoje virto kiaušiniavimu, nors ir savotišku.

Pasak A. Greimo lalavimas su Velykomis turi tiek bendro, kad nuo Velykų prasideda vedybų laikotarpis. Laluodavo tik tai jauni, nevedę vyrai, dainuodami apeigines dainas vadinamas „lalinkomis“. Jose apdainuojamas mergelės rūtų vainikėlis ir šiaurus vėjelis (piršlių įvaizdis) grasantis nupūsti vainikėlį nuo galvelės: „Vai ir užaugo žalia rūtelė, vyneli vyno žaliasai, / Tai ji suskynė rūtų vainikėlį, vyneli vyno žaliasai, / Ir užsidėjo sau ant galvelės, vyneli vyno žaliasai, / Vai ir papūtė šiaurus vėjelis, vyneli vyno žaliasai, / Vai ir nupūtė rūtų vainikėlį, vyneli vyno žaliasai“. Kitos lalauninkų dainos aukštindavo merginų dorą, darbštumą, grožį ir linkėdavo greitai bei sėkmingai ištekėti.

Džūkai bei dainų sakydavo dar ir oracijas. Vėliau pradėta dainuoti ir kitokias dainas. Lalauninkus sutikdavo merginos. Jos pasirošdavo, kad turėtų gražių margučių lalauninkus apdovanoti. Vareniškės net palaunus klotdavo ant suolo po langu, kad atėjusius lalauninkus geriau matytų, nes lalauninkai pradėdavo vaikščioti pirmosios Velykų dienos vakare ir naktį. Grupelėje buvo nuo keleto iki keliolikos lalauninkų. Vienas nešdavo pintinę margučių, kiti eidavo su smuiku, armonika, o kartais ir būgną turėdavo. Lalauninkai gaudavo dovanų - dažniausiai keletą margučių. Kai kur lalauninkus kviesdavo į trobą ir vaišindavo. Šykščius gaspadorius lalauninkai pajaukdavo ir palinkėdavo: „kad tu, gaspadine, nesulauktai nė vieno kiaušinio, kad tavo vištos akmenis, o ne kiaušinius dėtų“.

Kai kuriose Lietuvos vietovėse, o ypač Žemaitijoje buvo įprasta antrosios Velykų dienos rytą savuosius arba kaimynus aplieti vandeniu. Žemaitė šį paprotį taip aprašė: „Antrą dieną kas

anksčiau atsikėlė, tas kitus begulint aplaistė. Kai visi sukilo, tuomet kas ką užpuolė, o kokį indą sugriebė, laistė kaip pašėlę. Pagaliau iš šulinių su pilnais viedrais pylė ant galvos, labiau vaikinai nusitverdavo mergikes, laistė, kad didesnės augtų, kad riebesnės tuktų“.

Antrosios Velykų dienos rytą žemaičiai ir verbas prisimindavo. Skuodo apyl. šio amžiaus pradžioje, kaip aprašė O. Gauriliūtė, eidavo su išsprogusiomis beržų šakelėmis (verbomis) miegančiųjų žadinti: „Velykų antrosios dienos anksčiau rytą suaugę bei jaunimas eidavo Velykų pliekėjais. Pasidabindavo užsimaudami įvairių spalvų skrybėles, apsikabindavo blizgučiais, susijuosdavo įvairiais diržais. Eidavo po kelis ir daugiau. Nešdavosi armoniką, būgną ir dar kitų grojimo instrumentų, taip pat išsprogdintas nemažas beržų rykšteles. Eidavo gana anksčiau rytą, kad užtikėtų kaimynus nesikėlusius arba dar nuogomis kojomis. Tokius užtikę nutraukdavo anklodę, plakdavo rykšte per nuogas blauzdas bei kojas šaukdami: „Velykos, duokit margučių!“. Miegaliams tekdavo iššiprkti margučiais ir nekviestus svečius vaišinti.“

Velykų džiaugsmi Lietuvos kaime be sūpuoklių - maži džiaugsmi. Daugelyje kaimų sūpuoklės būdavo įrengtos visą laiką, kitur jaunimo susibūrimo vietose jas įrengdavo prieš Velykas. Vyrai ir merginos rinkdavo prie vieno sūpuoklių, pusberniai ir piemenys linksmindavo prie kitų. Dažnai, kai pavasaris šaltas ir vėlyvas, sūpuokles kabindavo daržinėse. Susirinkdavo būriai jaunimo, vaikai tik antrą ar trečią dieną prieidavo sūptis. Vyrai sudavosi poromis stovėdami, o merginos sėdėdamos. Įsispūdavo iki pašelmenio, o lauke būdavo ir tokių, kurie persiversdavo. Kuo aukščiau įsisūpsi, tuo garbingiau.

Mažiems vaikams sūpuokles įrengdavo ir kambaryje, sakydavo, jeigu vaikai per Velykas supsis, tai bus smagūs ir greitai. Mergaitės besisūpdamos ir padainuodavo.

Sūpuoklinės dainos dainuojamos tik supantis. Adutiškyje dainuodavo taip:

„Supkit meskit,
/Supkit meskit
/Mane jauną / Kad užvysčiau,
Kad užvysčiau
/Aukštą kalną, / Aukštą kalną,
?Aukštą kalną,
/Žalią girią.
/Ant aukšto kalno,
/Ant aukšto kalno - Vilniaus miestelis“.

Džūkijoje dar šokinėdavo ant per rastą pirmosios lentos. Supdavosi todėl, kaip sakydavo, kad javai augtų aukštesni, kad linai geriau derėtų, o merginos supasi, kad lengvai ir gerai ištekėtų. Velykas švėsdavo tris ar keturias dienas.

Pirmasis sekmadienis po Velykų - Velykų švenčių užbaiga. Jis vadinamas Atvelykiu, Velykėlėmis, arba Vaikų velykomis. Per Atvelykį dažniausiai pabaigdavo Velykų valgius arba ruošdavo naujus, tokius kaip per Velykas. Šią dieną kiaušinius dauždavo tik vaikai - tai jų Velykos, ir sūpuoklėse supdavosi tik vaikai. Atvelykiu baigdavosi ir šventinio svečiavimosi laikas. Iš leidinio „Baltų pasaulėjauta ir lietuviška savimonė“, 2001 © A. Žarskus © Vydija

Vasario Šešioliktoji Adelaidėje

Kaip jau laukiame, Vilniaus tunto skautai pakelia vėliavas Lietuvos Namuose ir prieš šv. Mišias šv. Kazimiero šventovės sodelyje. Organizacijos neša vėliavas į bažnyčią ir į Lietuvos Namų sceną. Šv. Mišios už žuvusius už Tėvynės laisvę, tuo pastiprinant ir dabar Tėvynei ir lietuvybei dirbančius.

ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirmininkė Elena Varnienė minėjimą pradėjo su įvedamuoju žodeliu. Kunigas Juozas N. Petraitis MIC skaitė maldą už Tėvynę, o nepailstantis Viktoras Baltutis tarė pagardinį šventinį žodį.

Ir nors trumpėja pasirinkimai - sutikimai dalyvauti sceniniuose pasirodymuose, E. Varnienė rado pianinu atlikėją (D. Scala), deklamuoju (R. Rubiniene, B. Geistarė), dainininkų bei tautinių šokėjų, chorą *Lituania*, Savaitgalio mokyklą, Vilniaus tunto skautus ir ... naują keturiukę! Buvo į jų tarpą įtraukti net ir žiūrovai. Ak, jaudinančiai skamba, kai visi dainuojam „Zemėj Lietuvos, ažuolai žaliuos...“

Programai pasibaigus, Vilniaus tunto naujų vyčių ir vyresnių skaučių raginami scenoje užtraukė „Ant kalno mūrai“ ir visus pakvietė dainuoti. Po to pakvietė vėliavų nuleidimui. Vėliavų nuleidimą lydėjo *Tautos Himnas* ir *Marija, Marija*.

Turime labai pareigingą ir išradingą ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirmininkę Elena Varnienę - kur tik ji neužmeta akį, ar neprideda ranką - viskas klostosi kaip su įkvėpimu. Taip pat minėjimo dalyvius itin sudomino ir pamalonino, naujai susibūrę keturi nariai - Regina, Angele, Diana ir Albinas, kurie sulaukė ilgų plojimų. Bendruomenė laukia jų darbščių rankų pagalbos.

Kadangi buvo paruošta kavutė ir pyragai, visi sugužėjo atgal į salę pasivaishinimui ir pabendravimui. Tad E. Varnienė iš anksto numatė ir paruošė šį minėjimą, kad Vasario 16-osios nuotaikomis adelaidiškiai pasijustų dvasiškai artimi ir vieningi.

Stalai jau prieš sekmadieninius pietus buvo papuošti tautinėmis vėliavėlėmis, tautinių spalvų svetėlėmis, gėlėmis ir deganciomis žvakelėmis, su papuošta scena ir gyvaspalviais stalų vaizdiniais, atrodo, nuotaika buvo tikrai šeimyniška. Dar penkis trisdėšimt vakaro salė nebuvo visiškai tuščia!

Nuoširdi padėka brangiai E. Varnienei, kunigui Petraičiui, Viktorui Baltučiai, visiems scenoje veikusiems ir nuoširdžiai minėjime dalyvavusiems už atsilankymą ir aukas.

Atskira padėka Jonui Stačiūnui už nepaprastai puošnią Laisvės statulą ir žengiančių Vyčių papuoštą programos atvirutes ir dailiai išdėstytu įrašu.

E. Lomsargienė

SYDNĖJAUS PADANGĖJE

Katalikiškoje padangėje mūsų senstančioje bendruomenėje pasigendame jaunų dienų pilnų bažnyčių, choro garsų kylančių į padebesius ir lietuviško žodžio iš sąkyklos.

Svenčių metu ačiū Dieviui Sydney "Dainos choras", vadovaujant Birutei Aleknaitei, padedant jaunam profesionalui muzikui iš Lenkijos Wojcek Wiesniewski ir nemažiau kvalifikuotiems australams Megan Dunn, Barbara Alekna, Josef Blansjaar ir Garry Penhall dainuoja ir gieda lietuviškai mūsų šventėse. Kas suskaitys gerbiamą paaugotą valandas besimokant pasaulietiška ir bažnytinį repertuarą. Šventėse jas praturtina australai Josef Blansjaar ir Garry Penhall su solo dainomis ir giesmėmis.

Praejus Australijos Lietuvių Dienoms Sydnėje atšvęsta Vasario 16-toji. Kapelionas, lenkų kilmės, Jonas Stankevičius (jis tik taip pageidaujia, kad būtų vadinamas) šv. Mišias aukoja išmokęs lietuviškai. Pamokslą pasakė angliškai pabėręs perlų Lietuvai.

Kaip padėkoti mūsų skautams, kurie randa laiko ne tik kapines valyti bet ir pamaldose dalyvauti su savo vėliava. Lietuvos vėliavos nesimatė. Minėjimas vyko Lietuvių klube, kurį pravedė ALB pirmininkė Albina Liutackienė ir narė Rymantė Gell. Malonu buvo matyti programoje jaunesnių veidų iš Lietuvos: Greta Savickaitė-Fletcher, Darius Bačiulis ir jaunuolis Domantas Kuznikovas su eilėraščių ir paskambino pianinu solo. Minėjimas užbaigtas Sydnėjaus "Sukūrio" tautinių šokių grupės, vadovaujant Kristinai Rupšienei ir "Dainos" chorui, vadovaujant Birutei Aleknaitei.

Bendruomenėje buvo apdovanoti 2008-ųjų Metų Žmogus, tai Teodoras Rotcas ir aktyviausi jaunuoliai Rimas Kazokas, Andrius Jurksaitis ir Emilija Rupšytė. Gautas Padėkos raštas iš Regiono Lietuvos ambasadoriaus Dainiaus Kamaičio už gražiai suorganizuotą "Odisėjos" jachtos priėmimą. Daug darbo idėjo Joseph Blansjaar ir Garry Penhall. Nebuvo pamiršti ir Lietuvių Dienų organizatoriai darbuotojai. Jiems įteikti specialūs padėkos raštai. Po Tautos Himno Lietuvių klubo administracija pavaišino svečius ir organizatorius po vyno taurele.

DVASINIS SUSIKAUPIMAS

Tradicines Rekolekcijas pravedti pakviestas buvęs sydnėjškis dr.kun. Alfonsas Savickis iš Pertho. Jis sugrįžęs iš Europos buvo paskirtas klebonu italų dominuojančių parapijiečių Parapijoje ir ten laiko pamaldas italų kalboje.

Rekolekcijos prasidėjo vasario 28 d. Išpažintys, šv. Mišios ir pamokslas. Dalyviai nepasizymėjo gausiu dalyvavimu.

Sekmadieni kovo 1 d. vėl išpažintys, šv. Mišios, pamokslas ir rekolekcijų užbaigimas. Po pamaldų atsiveikimas su svečiu kun. A. Savickiu vyko Lietuvių klube prie lietuviškų patiekalų. Katalikų Draugijos vardu Antanas Kramilius pasveikino ir padėjo svečiui už atvykimą į tėviškę Sydnėje. Vėliau pasivašinę pakvietė svečių žodžiu. Buvo įdomu išgirsti iš svečio jo

dabartinė padėtis. Paaiškėjo, kad jis priklauso australų Vyskupijai ir ten yra pilnai užimtas.

KAZIUKO MUGĖ

Ilgus metus lietuviai jautėsi namuose prie buvusių klebonų St. Joachims bažnyčioje Lidcombe. Kodėl ne? Lietuviai stambiai aukoja vargonų iš Italijos pirkimui, salės ir bažnyčios remontui, pastatė šventoriuje Jono Jenciaus padarytą lietuvišką kryžių. Po pamaldų buvo mums atvira salė lietuvių parengimams. Gal pati svarbiausia šventė su lietuviškomis tradicijomis buvo "Kaziuko" Mugė. Čia virtuvė, šaldytuvai ir indai.

Į Parapiją atkeltas naujas klebonas David Vaughan pertvarkė bažnyčioje suolus. Salėje įrengė po pamaldų svetainę - kavinę ir ten daugiau susirenka emigrantai.

Kurį laiką "Kaziuko" mugei nebuvo patalpų. Pagaliau skautų dėka buvo gautos patalpos Lietuvių klube.

Kovo 8 d. sunešėme viską į klubą kas parduodama mugėje. Skautai, maži ir dideli, visi uniformuoti, pirkto barankas, virė kopūstus ir skanias dešreles.

Ačiū administracijai, lietuviški kopūstai ir dešrelės kvepėjo ne tik viduje, bet ir Policijos stotyje šalia klubo.

Mugėje kvepėjo ir juoda duona iš Lietuvos su kitais skanėstais. Direktorės Jadvygos Burokienės nuopelnas. Fantus tradiciniai loterijai aukojo šie asmenys: Virginija Savickaitė, Alfa Savickienė, Lėta Kramilienė, Onutė Kapocienė, Zita Andriukaitienė, Danutė Ankienė ir A.+ A. Vinco Stanevičiaus palikimas paveikslas.

Prie loterijos ir kitų darbų atėjo į pagalbą: Onutė Kapocienė, Nijolė Chan, Nijolė Vaičiugytė, Elė Stasiūnaitienė, Zita Andriukaitienė, Irena Dudaitienė, Tamara Vingilienė.

Pastebėta sportininkas Petrukas Burokas prie apkrauto stalo su lietuviškų ženklų megstuku. Tik penki doleriai. Antanas Kramilius išdėstė stalą su spauda - "Karys", "Kardas", "Saleziečių žinios", "Pasaulio lietuvis" ir "Lithuanian Papers". kor.

Svečias iš Lietuvos Melbourne

Kovo 15 -tą dieną melburniškiečiai turėjo progą pasiklausyti Lietuvos aktorius Tomo Vaisietos. Į sceną įžengė orus, didingas Mindaugas, kuris prabilo apie senovinę Lietuvą, trypiamą kryžiuočių... aktorius nuvedė mus į giliai praeitį, priminė kone dainuodamas, apie tą, aukštą, saulėtą, laisvą šalį, kur sklاندė mūsų neregėti paukščiai- arai. Jis papasakojo, apie vieną jauną Arą, kuris buvo užkluptas audros ir nublokštas žemėn, kur jis pateko į žmonių paspėstus žmonių tinklus ir buvo uždarytas kartu su naminiais paukščiais... nepritapo Aras prie tokio gyvenimo kol besvajodamas apie kalnus, saulę - mirė.

- *Taip, laisvas gimęs, laisvas auget, niaurių laisvę tik ir mylėjo Aras,* - aiškino mums nuo scenos artistas ir baigė: - *Nors penėtute, nors gryno aukso būtų tasai jūsų narvas - žmonių vergas nebus Aras, aukštai mintis jo skraido...* Tai buvo ištrauka iš V.Krėvės kūrinio "DAINA APIE ARĄ".

Paskutiniai šio kūrinio žodžiai byloja: - *Vai jūs, žmonės, pikti žmonės, kam jūs nukankinot Arą, visų Arų Arą?*

- Aktorius jausmingai mus "pavedžiojo" po Anykščių šilėlių; po uogienojus, po kalvas, po grybūnus... Girdėjome lapą krentantį, voverytę liuosiančią ir visokių paukštelių čiulbėjimus... Dar klausėmės kitų Lietuvos poetų eilių. Bet viskas taip buvo suderinta, kad nesijautė kur

pradžią ir kur pabaigą vieno ar kito autoriaus kūrinio.

Pirmąją kūrinio pasirodymo dalį aktorius užbaigė V.Kudirkos sukurtą giesmę **LIETUVA TEVYNĖ MŪSU...**

Po 15-os minučių pertraukė scena atėjo aktorius L. Vaisietis ir kaimo dainininkai. Antrąją dalį aktorius pradėjo iš Mazosios Lietuvos

Tomas Vaisieta

Kristijono Donelaičio kūrybos "METAI" ištrauka "Pavasario linksmybės". K. Donelaitis labai vaizdžiai aprašė visų metų laikus ir labai vaizdinga to laikotarpio kalba.

"Kaimo" dainininkai padainavo tarmiškas mūsų lietuvių dainas kas labai derėjo prie aktorius skaitomų kūrinų. Klausėmės aukštaičių, žemaičių, dūkų ir sūduvių kalbų. Salėje esantys žemaičiai ne viską suprato, ką kalbėti apie tuos kurie nežemaičiai. Aš mažai ką supratau.

Lietuva maža, bet kiek turi tarmių... visos savitai gražios. Aktorius mus ir palinksmo savo pasirinktais skaitomais kūriniais. Stebėjome jo gera atmintimi, žvalumu, nebereikalo T. Vaisieta yra apdovanotas **ARTISTO KRYŽIAUS KAVALIERIAUS ORDINU.**

Baigdamas savo pasirodymą **PASIKALBĖJIMA SU LIETUVA,** aktorius padėjo Lilijai Kozlovskienei

uz'iskvietimą už ekskursiją po Melbourne užsupažindinimą gamtos... Jis liko sužavėtas nuosirdžiu bendravimu, mūsų išlankymu lietuvių tolimame krašte.

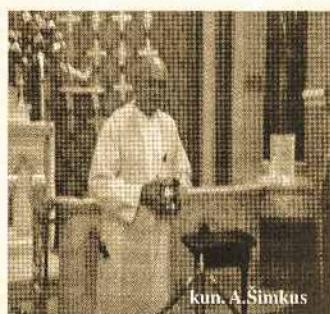
Mes dėkojame L. Kozlovskienei už šį gražų renginį, o aktorius linkime gero laiko viešintis Australijoje.

M. Augustinienė.

B. Prašmutaitės nuotraukos

Lietuvių aukomis restauruota Šv. Juozapo koplyčia

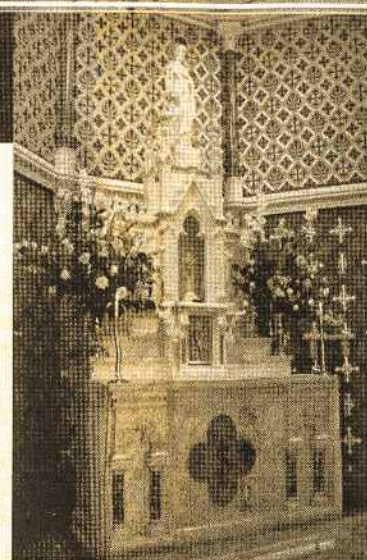
Kun. A. Šimkus

D. Levickienės nuotraukos

Šv. Juozapo koplyčios lentelės užrašas: "Chapel of St. Joseph. This Chapel was restored by The Lithuanian Community in Melbourne. In the Year of Our Lord 2008 - Ši Šv. Juozapo koplytėlė buvo restauruota 2008 metais Melbourne lietuvių bendruomenės aukomis."

S. m. kovo mėn. buvo pašventinta, lietuvių bendruomenės aukomis restauruota, šv. Juozapo koplyčia, šv. Mergelės Marijos, Jūrų Žvaigždės bažnyčioje, West Melbourne.

Apie 50 parapiečių patyrė puikią šventę ir po šv. Mišių, bažnyčios kriptė vyko *agape*, stalai padengti arbatėlei. Kun. Algis užsiminė, kad gal kasmet pratęsti naują tradiciją - švesti Juozapinės - bažnyčios tėvo šventę. DL

ATSISVEIKINIMO POPIETĖ MELBOURNE

Aktorius Tomas Vaisieta, aplankęs lietuvių bendruomenės Melbourne, Adelaidėje, Canberroje ir Sydnejuje, balandžio 7 d. iš Melbourne išskris į Lietuvą.

Balandžio 5 d., Verbų sekmadienį, visus atvykusius pietauti į Melbourne Lietuvių Namus, kviečiame dar kartą susitikti su žinomu Lietuvos aktoriumi. Nusipirkę pietus, prašome ateiti į Jubiliejinę salę. Visi kartu papietavę, dar kartą pasiklausysime Tomo Vaisietos smaiškių liaudiškų pasakojimų, kartu padainuosime ir palinkėsime jam laimingos kelionės. Popietės pabaigoje pasivaivšinsime kava ir pyragais.

Laukiame visų!

Renginio koordinatoriai ir
Melburno Apylinkės Valdyba

Kviečiame apsilankyti vaikų piešinių parodoje

„Seniai, seniai - prieš 1000 metų“

Melburno Lietuvių Namuose birželio 19 d. - gegužės 10 d. ir
į apdovanojimų įteikimą per Motinos Dienos minėjimą

Melburno Entuziastės

Pakalbėkime apie sveikatą...

Tinkamas maistas saugo nuo širdies ligų...

Mažina cholesterolio kiekį Tyrimai parodė, kad alyvuogių aliejus gali sumažinti kraujo spaudimą. Taip pat šis aliejus turi daug polinesočiųjų riebalų rūgščių - pačių sveikiausių ir geriausių riebalų.

Yra teigiama, kad polinesočiųjų riebalų rūgštys ne tik mažina padidėjusią cholesterolio koncentraciją, bet ir slopina uždegimo reakcijas, padidėjusį kraujo krešumo

sistemos aktyvumą bei miokardo jautrumą ir apsaugo nuo širdies ritmo sutrikimų, staigių mirčių.

Taigi kasdien derėtų vartoti aliejaus. Ir nebūtinai alyvuogių, galima linų sėmenų, saulėgrąžų. Tačiau ne kepti, nes naudingesni troškinti ar virti produktai - šiek tiek aliejaus galima užpilti ant salotų arba jo įpilti į ką tik pagamintą troškinį. Netgi košę rekomenduojama paskaninti ne sviestu, o aliejumi.

Jeigu kraujyje labai padidėjusi „blogojo“ cholesterolio koncentracija ir sparčiai vystosi aterosklerozė, patartina vengti gyvulinės kilmės riebalų, valgyti daugiau daržovių bei vaisių (kasdien jų patariama suvartoti apie 400 g), gaminti maistą iš šparagų. Nereikėtų pamiršti ir juodųjų serbentų, nes jie turi labai daug vitaminų ir mineralų.

Cholesterolio koncentraciją mažina tirpiosios maisto skaidulos - pektinai, esantys obuoliuose, serbentuose, agrastuose ir kituose vaisiuose bei uogose, avižų, miežių maisto skaidulos. Ruginės duonos, rudųjų ryžių, grikių, kitų kruopų, javainių, kietagrūdžių miltų makaronų galima valgyti kasdien.

Sukelia pakitimus Druska - visų vartojamas maisto priedas. Tačiau jos vartojimas tiesiogiai susijęs su padidėjusiu arteriniu kraujospūdžiu (hipertenzija). Ši liga

Mažina cholesterolio kiekį Tyrimai parodė, kad alyvuogių aliejus gali sumažinti kraujo spaudimą. Taip pat šis aliejus turi daug polinesočiųjų riebalų rūgščių - pačių sveikiausių ir geriausių riebalų.

Yra teigiama, kad polinesočiųjų riebalų rūgštys ne tik mažina padidėjusią cholesterolio koncentraciją, bet ir slopina uždegimo reakcijas, padidėjusį kraujo krešumo

Mažina cholesterolio kiekį Tyrimai parodė, kad alyvuogių aliejus gali sumažinti kraujo spaudimą. Taip pat šis aliejus turi daug polinesočiųjų riebalų rūgščių - pačių sveikiausių ir geriausių riebalų.

Yra teigiama, kad polinesočiųjų riebalų rūgštys ne tik mažina padidėjusią cholesterolio koncentraciją, bet ir slopina uždegimo reakcijas, padidėjusį kraujo krešumo

„Sekundė“ (Bus daugiau)

Dėkojame vykdytojams Public Trustee NSW už Vandos Monikos

Narušienės palikimą (\$494.32) „Tėviškės Aidams“. Esame dėkingi visiems, kurie kasmet šalia prenumeratos paskiria auką, ir kurie nepamiršta TA savo palikimuose. Tokios visos aukos leidžia laikraščiu gyvuoti.

ALKF Valdyba

RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“!

Mintimi šventa ten investuokite save, kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudoje „Tėviškės Aiduose“!

Kviečiame visus į

Atsisveikinimo koncertą

balandžio 26 d., sekmadienį, 2 val.,
Melburno Lietuvių Namuose.

Bilietai: \$15 suaugusiems, vaikams ki 14
metų veltui. Po koncerto, kavutė ir pyngai.

Lietuvos vardo Tūkstantmečio proga iš Australijos vyksta kultūrinė grupė, kuri koncertuos Anevežyje ir Punske. Grupė taip pat atstovaus Australiją ir dalyvaus Tūkstantmečio Tautinių Šokių ir Dainų šventėse.

Kviečiame visus atsilankyti ir paremti iš
Australijos vykstančius koncertuoti Lietuvoje.

Rengėjai

Vaikai, pieškite tūkstantmetį!

Tėvai, seneliai, mokytojai, paraginkit, papasakokit ir pasiūlykit temas, pav. Mindaugo karūnavimas, taurų, lokių ir briedžių medžioklė senovės Lietuvoje, Gedimino pilies įkūrimas, Kęstutis ir Birutė, Trakų pilis, knygnešiai,

Kryžių kalnas, Dariaus ir Girėno skrydis, Kalantos susideginimas, Lietuvos partizanai, Baltijos kelias.

Paroda numatyta nuo 19 balandžio iki 10 gegužės, kai per Motinos Dienos minėjimą bus įteiktos premijos už geriausius darbus.

Parodos sąlygos: 1) dalyvauja dvi amžiaus grupės; iki 10 metų ir 11 - 15 m.; 2) piešinių tema: Lietuvos istoriniai įvykiai; 3) piešinio dydis ne mažesnis kaip „A 4“ lapas; 4) autoriaus vardą, pavardę ir amžių užrašyti tik antroje piešinio pusėje; 5) ne daugiau kaip trys paveikslai to paties autoriaus; 6) visi darbai turi būti pristatyti Entuziastėms iki 12 balandžio. Mes būsim Lietuvių Namuose kiekvieną sekmadienį.

Jeigu kas norėtų skirti asmeninę premiją geriausiajam patikusiam kūrinii, prašome kreiptis į Liliją (tel. 8707-0347) arba Aleną (tel. 9338-2172).

Laukiame Melburno, Geelongo ir apylinkių vaikų darbų!

Melburno Entuziastės

Gerbiami Australijos lietuvių bendruomenės atstovai,

informuojame, kad 2009 m. gegužės 17 d. vyks Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimai ir 2009 m. birželio 7 d. rinkimai į Europos Parlamentą. Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai galės balsuoti šiuose rinkimuose, atvykdami į Lietuvos Respublikos garbės generalinį konsulatą Melburne (Australija) arba persiųsdami balsavimo dokumentus paštu.

Jeigu pasirinksite balsuoti paštu, Lietuvos garbės generalinis konsulas Melburne Andrius Žilinskas Jūsų nurodytu adresu Jums paštu išsiųs rinkimų pažymėjimus, balsavimo biuletenius ir balsavimo paštu instrukcijas. Užpildę balsavimo biuletenius garbės konsulatui gražinsite paštu.

Norintys dalyvauti 2009 metų rinkimuose Lietuvos Respublikos

piliečiai privalo užpildyti rinkėjo anketas ir atsiųsti jas Lietuvos Respublikos garbės generaliniam konsuliui Melburne Andriui Žilinskiui paštu, faksu arba el. paštu.

Anketas galite rasti Lietuvos ambasados Japonijoje interneto puslapyje www.lithemb.or.jp (žr. rinkimų nuorodą kairėje).

Garbės generalinio konsulato Australijoje kontaktai:
56 Somers Street
Burwood, VIC 3125
Australia

Tel. ir faks. +61-3-9808-8300 E-paštas: litconmelb@bigpond.com

Papildoma informacija apie rinkimus bus skelbiama LR ambasados Japonijoje interneto puslapyje www.lithemb.org.jp (žr. rinkimų nuorodą kairėje) bei Vyriausios rinkimų komisijos interneto puslapyje www.vrk.lt.

SVARBI ŽINIA BENDRUOMENI

Esu gavęs iš „Lithuanian Studies“ dr Algimanto Taškūno Tasmanijoje du maišus anglų kalboje paskutinės laidos knygų - „Lithuanian papers“. Su malonumu ir dėkingumu sutikau platinti šį leidinį, kaip padėką už 20 metų leidžiamą šį leidinį Hobarto universitete. Šį leidinį galite pirkti pas mane. Kaina \$7.00 su prisiuntimu. Taip pat galite užsisakyti trims metams, tik už \$10. Aš manau, kad tai yra prasminga dovana švenčių metu savo šeimos angliškai kalbantiems nariams ir pažįstamiems.

Mano adresas: A.Kramilius, 83 Queen St., Canley Heights N.S.W. 2166 tel.02 9727 313. Čekius adresuoti: „Lithuanian Studies“ arba grynais pinigais. Antanas Kramilius

A. † A. Izabelė Pranauskaitė - Miškinienė

1928.03.22 - 2009. 02. 21

Izabelė was born in Žemaičių Naumištis Lithuania. She was a sister to Stasys and Sofia (deceased), and a daughter to Alexandra and Petras Pranauskas (deceased).

Her father was an active "šaulys" and took part in Klaipėda's uprising and during the World War II served as a police reserve.

Nearing Russia's second occupation in 1944, Izabelė left for Germany as a refugee. Her father was recruited to the German army and her mother and siblings resided in Braunschweig refugee camp.

The family migrated to Australia in 1949.

Izabelė worked in various hospitals as a nursing assistant and her last job was at the Red Cross Blood Bank in Melbourne.

Soon after getting married, she gave birth to son Robert and later to daughter Loretta.

Once her children grew up, Izabelė found interest in small gambling, tattersalls was her favourite. She won some, lost some, but never made a fortune of it.

After a few months of serious illness, Izabelė passed away peacefully at St. Vincent's hospital surrounded by her loving family members, husband Albinas, son Robert, daughter Loretta and grandson Aaron.

Izabelė leaves behind her grandchildren Samantha, Rachael, Aaron, William and Chelsea and great-granddaughter Alana.

Izabelė may you rest in peace for eternity until we meet again.

Your loving family.

Atsisveikinimas su A. † A. Regina Pumputienė

1923 - 2009.03.11

Regina Pumputienė-Jusevičiūtė gimė Šiauliuose 1923 metais. Šeimoje užaugo su dviem broliais. Jai dar mažai būnant šeima persikėlė gyventi į Kauną - Žaliakalnį. Mokėsi Kauno III-je gimnazijoje. Ją baigė 1941 metais. Baigusi gimnaziją dirbo įvairiose įstaigose.

Artinantis antrajai rusų okupacijai, Regina pasitraukė į Vokietiją ir ten susipažino su savo vyru Vytautu Pumpučiu.

1949 metais velionė atvyko į Australiją. Regina labai mylėjo Lietuvą. Daug ašarų išledavo dėl Lietuvos. Daugelį metų priklausė Melbourno Socialinės Globos Moterų Draugijai ir ilgą laiką buvo Draugijos sekretorė.

Regina buvo darbšti, sumani, gera šeimininkė. Labai mylėjo savo draugus.

Jau porą metų buvo sušlubavus jos sveikata ir jos vyras Vytautas ją gražiai prižiūrėjo. Kiek tik leido sveikata, lankėsi kas sekmadienį į lietuvių šv. Mišias, Lietuvių Namus, koncertus, minėjimus.

Visų tavo draugų vardu sakau Tau *sudiev, Regina*. Ačiū už draugystę, meilę, nuoširdumą. Viešpatie, priimk šią lietuvišką sielą į savo globą, Dangaus karalyste.

Reiškiame gilią užuojautą jos vyru Vytautui, giminėms, ir draugams.

Amžiną atilsį duok jai Viešpatie **Aldona Vyšniauskienė**

Melbourn Socialinės Globos Moterų Draugijos narės, giliai liūdesy, atsisveikiname su Regina, kuri pasišventusiai dirbo mūsų organizacijai virš 50 metų. Jau 54-tais metais ji buvo išrinkta į valdybą ir nuo to laiko kruopščiai ir sąžiningai atliko savo pareigas ir valdyboje, ir virtuvėje ir lankant ligonius.

Kai 55-tais metais, Regina ir Vytaas įsigijo savo pirmą automobilį jė, su kitais, pradėjo lankyti lietuvių ligonius Ballarato psichiatrinėje ligoninėje. Tė Kalėdų ir Vėlykų lankymai pavirto į tradicinį ir tęsėsi iki 2004-tų metų kai mirė paskutinis ligonis.

Maždaug prieš 5 metus Reginos sveikata labai pablogėjo ir ji, su pasigailėjimu, pasitraukė iš valdybos sekretorės pareigų, kurias taip kruopščiai atliko per 15-ka su virš metų. Bet dar ir po to, kol galėjo atėidavo karts nuo karto padėti virti Lietuvių Klube pietus.

Noras padėti kitiems buvo svarbi dalis jos charakterio ir gyvenimo ir todėl, virš draugijos įsipareigojimų, ji apsiėmė savanoriškai dirbti Austin ligoninėje kur, per ilgą eilę metų, ji ne tik palengvino ligonių dalį, bet ir pati buvo pripažinta ir apdovanota kaip pavyzdinga "volunteer".

Pasigedom Reginos įnašo į mūsų draugijos darbus kai ligos ją pakirto. Pasigesime mūsų darbščios, pareigingos ir malonios narės.

Gilią užuojautą išreiškiame vyru Vytautui ir visiems artimiesiems ir draugams.

Ilsėkis ramybėje, Regina.

Ilgametei Melbourno Pensininkų Sąjungos narei

a.† a. Reginei Pumputienei mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą Vytautą, gimines ir draugus.

Melbourno Pensininkų Sąjungos valdyba ir nariai

PRANEŠIMAS GEELONGO LIETUVIAMS

Pakeitus lietuviškų pamaldų laiką Melbourno parapijoje - vieną valandą vėliau, tokiu būdu į Geelongą kunigas Algirdas Šimkus galės atvykti 9.30 val. iš ryto.

S. m. šv. Vėlykų rytą, balandžio 12 d. prisikėlimo šv. Mišios bus 9.30val. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje.

Balandžio 5 d. atsukite laikrodį vieną valandą atgal į žiemos laiką. Turėsite vieną valandą poilsui ir suspėsite į Prisikėlimo šv. Mišias.

Bažnyčios maršalka J. Gailius

Sydnejaus lietuviams

Sekančios pamaldos Sydnejaus lietuviams bus įprastu laiku sekmadienį, balandžio 12 d., 11.30 val. St. Joachims bažnyčioje Lidcombe. Pasistenkite visi - šeimos ir jūsų pažįstami - atsilankyti, nes katalikų pasaulyje Vėlykos yra prisikėlimo šventė. Savo atsilankymu padėkosite kun. Jonui Stankevičiui, kuris skiria daug laiko lietuviams ir mokina lietuvių kalbos. Jo sveikata šlubuoja, bet serga-neseraga, jis visada su mumis. Be šv. Mišių jis mums patarnauja ir laidotuvėse.

Linkime visiems Linksmų laimingų Šv. Vėlykų. Susitikime bažnyčioje. Sydney Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.

Melbourno Pensininkų dėmesiui

Pensininkams ruošiami eiliniai pietūs (ryšium su Šv. Vėlykų šventėmis) nukeliami vieną savaitę vėliau. Taigi renkames balandžio 21 d., antradienį, 11 val., Lietuvių Namuose. Kviečiame dalyvauti! M.P. Sąjungos valdyba

Sunkią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame ALBINĄ MIŠKINĮ, jo dukterį Loretta, sūnų Robertą ir jų šeimas, mylimai žmonai, Mamytei, močiutei

Izabelei Miškinienei mirus.

Andrius, Augustinas, Stasė, Petras, Alfredas ir Marija.

PADĖKA

Dėkojam kunigui A. Šimkui už paaukotas gedulingas šv. Mišias, vargonininkei Angele Graso už giedojimą ir vargonavimą, visiems mus užjautusiems sunkią netekties valandą, palydėjusiems į Amžino poilsio vietą mylimą žmoną - Mamytę **IZABELE MIŠKINIENE**.

Liūdesyje pasilikę vyras ir vaikai su šeimomis.

PADĖKA

Halinai Statkuvienei mirus;

už užuojautas, ašaras, paramą šeimai, aukotas Šv. Mišias, aukas vietoj gėlių. Gėles, giesmes, reikšmingus žodžius, parodytą meilę ir pagarbą Mamai, dalyvavimą jos laidotuvėse, šermyse, už darbą įdėtą ruošiant šermenis. Esame labai, labai dėkingi.

Halinos nuliūdę vaikai - Gediminas, Rūta, Dalia, anūkai, šeima ir sesuo Jadvyga.

Mieli Melbourno ir apylinkės parapijiečiai,

Mūsų Viešpaties Kristaus Jėzaus kančios, mirties ir prisikėlimo slėpinius, kitaip tariant, Didįjį Vėlykų Tridienį šiais metais švęsimė balandžio 9 - 12 dienomis.

Balandžio 9 d. - Didysis Kėtvirtadienis.

Šiandien baigiasi gavėnia ir prasideda Didysis Vėlykų Tridienis.

PASKUTINĖS VAKARIENĖS MIŠIOS.

Balandžio 10 d. - Didysis Penktadienis.

KRISTAUS KANČIOS PAMALDOS IR ŠVENTOJO KRYŽIAUS PAGERBIMAS.

Balandžio 11 d. - Didžiojo Šeštadienio vakarą

VĖLYKNAKČIU

pradedame švęsti Kristaus Prisikėlimą - Vėlykas.

Po Vėlyknakčio visi maloniai kviečiami į Parapijos namus šventinėms suneštinėms vaišėms.

Visos Didžiojo Vėlykų Tridienio apeigos

Švč. Mergelės Marijos - Jūrų Žvaigždės bažnyčioje prasideda 5 valandą po pietų.

Balandžio 12 d. - VĖLYKŲ SEKMADIENIS.

Mišios, kaip jau įprasta, 12 val.

Jūsų kunigas Algirdas Šimkus

NOAH'S ARK

Man Builds Noah's Ark (exact scale given in Bible)

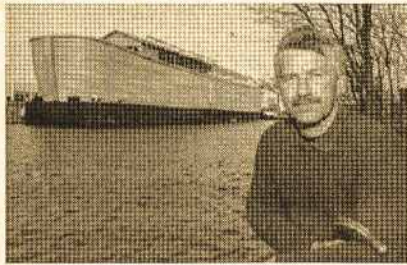
Working Replica of Noah's Ark Opened in SCHAGEN, Netherlands.

The massive central door in the side of Noah's Ark was opened for the first crowd of curious townsfolk to behold the wonder. Of course, it's only a replica of the biblical Ark, built by Dutch Creationist Johan Huibers as a testament to his faith in the literal truth of the Bible.

The ark is 150 cubits long, 30 cubits high and 20 cubits wide. That's two-thirds the length of a football field and as high as a three-story house. Life-size models of giraffes, elephants, lions, crocodiles, zebras, bison and other animals greet visitors as they arrive. A contractor by trade, Huibers built the ark of cedar and pine. Biblical Scholars debate exactly what the wood used by Noah would have been.

Huibers did the work mostly with his own hands, using modern tools and with occasional help from his son Roy. Construction began in May 2005. On the uncovered top-deck not quite ready in time for the opening - will come a petting zoo, with baby lambs and chickens, and goats, and one camel.

Visitors on the first day were stunned. 'It's past comprehension',

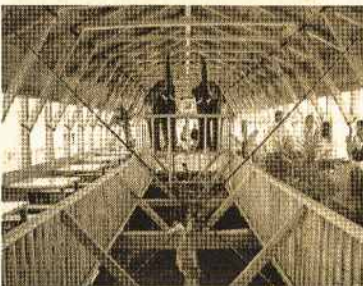

J. Huibers and his "Noah's Ark"

said Mary Louise Starosciak, who happened to be bicycling by with her husband while on vacation when they saw the ark looming over the local landscape.

'I knew the story of Noah, but I had no idea the boat would have been so big.' There is enough space near the keel for a 50-seat film theater where kids can watch a video that tells the story of Noah and his ark. Huibers, a Christian man, said he hopes the project will renew interest in Christianity in the Netherlands, where church going has fallen dramatically in the past 50 years.

"And even when I am old and gray, O God, do not forsake me, until I declare Your strength to this generation, Your power to all who are to come." Psalm 71:18 the main hold.

Noah's ark interior

Spindulėliai

Aborigeno sapnas

Senai, senai, labai senai kengūros neturėjo uodegos.

Gyveno dvi kengūros be uodegų. Vieną rytą viena kengūra išėjo ieškoti medaus ir surado. Tada kita kengūra ėjo ieškoti medaus ir irgi surado.

Sekančią dieną vėl abi kengūros ėjo ieškoti medaus ir nešėsi pagalius, kuriuos surado ant žemės. Kengūros susitiko prie medaus korio ir susimušė dėl medaus. Mušėsi su pagaliais. Kovojo labai ilgai tol kol įdūrė viena kitai su pagaliais į nugarą. Abi kengūros nubėgo.

Nuo to laiko visos kengūros turi uodegas.

Gintas Žilinskas, 10 metų

:) JUOKO TERAPIJA

- Onute, su kuo tu ką tik kalbėjai telefonu? - Su broliu.
- O koks jo vardas?
- Sakė, kad Petras.

-Na, ar gerai jautiesi, kai tapai pensininku?

-Visai gerai, kaimyne, bet tik laisvų šeštadienių ir sekmadienių jau nebeturiu.

-Kiek bus du kart du? - egzaminuoja anūkėlį senelė.

-Jei saldinių- tai šeši. Jei išmėtytų žaislų tai tik...vienas.

Nors Stalinas buvo bedievis, tačiau, būdamas mirties patale, vistik pasikvietė dvasininką.

-Aš noriu būti išganytas,- reikalavo Stalinas.

-Gerai, bet pasakyk, ar atleidi savo priešams?-paklausė dvasininkas.

-Aš priešų neturiu: jie visi sušaudyti.

Pasiūlymas dėl Lietuvos
1000-mečio minėjimo suvenyrų

ALPERA

Uždaroji akcinė bendrovė „Alpera“ - tai 1997 metais įsikūrusi dailiųjų ir juvelyrinių spalvotųjų metalų dirbinių projektavimo, gamybos ir prekybos įmonė. Pagrindinė įmonės produkcija - verslo dovanos, ordinaai, medaliai, ženklukai, pareigūnų skiriamieji ženklai, prizai, suvenyrai, papuošalai ir kt.

Mūsų užsakovai aukščiausios valstybinės institucijos: Lietuvos Respublikos Prezidentūra, Seimas, Vyriausybė, įvairios Lietuvos įstaigos ir organizacijos, Bankai.

Aukos "Tėviškės Aidams"

\$10 B. Mockūnas, \$25 V. Taukus, po \$30 N. ir A. Kairaičiai, L. Budzinauskas, \$70 M. ir D. Didžiai.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas. "Tėviškės Aidai" administracija

Mūsų dirbiniai gaminami iš aukso, sidabro, žalvario, vario, tomoko, dengiami juvelyrinėmis emalėmis, auksuojami, sidabruojami. Gaminius kuria profesionalūs dailininkai ir juvelyrai. Visiems gaminams gali būti pritaikoma originali pakuotė iš odos arba jos pakaitalo, medžio, plastiko, kartono.

MES SIŪLOME:

Suvenyrinius medalius ir ženklukus su juvelyrinėm emalėm (spalva) arba be spalvos.

Galimos medžiagos: auksas, sidabras, žalvaris, varis, tomopakas.

Danga: Auksavimas, sidabravimas, tonavimas, lakavimas.

Įpakavimas: oda, medis, kartonas, plastikas.

GARANTUOJAME:

•Aukštą meninį lygį

•Kokybę

•Darbų atlikimo savalaikiškumą

Jeigu Jus sudomino mūsų pasiūlymas, maloniai prašome kreiptis.

Pagarbiai, Paulius Maciulevičius
Marketingo Vadovas

tel. +37052311667, mob. paulius@alpera.lt

www.alpera.lt

Mūsų dienų aktualijos!

Pastatė tiltą. Vaikai turėklus terloja, kažkas žibintus daužo.

Nusprendė nusamdyti sargą. Priėmė.

Bet nėra kam sargavimo grafiko sudarinėti, sargo spec. apranga rūpintis, prižiūrėti, kad sargas negirtuokliautų.

Priėmė į darbą sargui viršininką.

Bet nėra kam buhalterijos vesti. Priėmė buhalterę. Nėra kam kadru apyskaitos vest.

Priėmė personalo vadybininkę, po to, kad visus prižiūrėti- direktorių.

Pastatė administracinį pastatą, lyg ir viskas gerai, bet organizacija pavadinimo neturi.

Kreipėsi į ministeriją, ir gavo pavadinimą - "Tilto apsaugos departamentas". Viskas gerai, bet staiga krizė.

Grįžta direktorius iš ministerijos, ir sako: liepė išlaidas susimažinti, ką darysim?

Susirinko visa administracija, apsvairste taupymo galimybes, nubalsavo, ir atleido iš darbo sargą.

ANEKDOTAS NIEKO NEPRIMENA?

Įvairenybės...

#Šikšnosparniai, išlėkę iš urvo, visada pasuka kairėn.

#Žiurkės be vandens išgyvena ilgiau nei kupranugariai.

#Tikroji gėrimo "Coca Cola's" spalva yra žalia.

#Krokodilai negali judėti atbulai.

#Stiklas niekada nesusidėvi ir gali būti perdirbamas tūkstančius kartų nė trupučio nepakenkiant kokybei.

#Raganosio ragas sudarytas iš tankiai susiraizgiusių plaukų.

#Iki 1800 m. batai kairei ir dešinei kojai buvo vienodi.

#Per didįjį Londono gaisrą (1666 m.) sudegė pusė miesto, bet buvo sužeisti tik 6 žmonės.

#Pirmojoje telefonų knygoje buvo tik 15 vardų.

#Per parą vidutiniškai įkvepiama 23,040 kartų.

#Maždaug pusė valandos žmogus būna vienos lastelės dydžio.

#Tarp išsigelbėjusių iš laivo "Titanic"o buvo 2 šunys.

#Tigrai turi dryžuotą ne tik kailį, bet ir odą.

#Šuns nasrai (snukis) apytiksliai 200 kartų švaresni nei žmogaus burna.

#Pirmasis produktas, pažymėtas brūkšninio kodu, buvo Wrigley's guma.

#Kas 18 dienų mūsų galaktikoje susikuria nauja žvaigždė.

#Norint atspausdinti vieną New York Times tiražą, reikia nukirsti 63,000 medžių.

#Žaibo blyksnio temperatūra penkis kartus karštesnė nei Saulės paviršiaus.

#Kiekvieną savaitę išnyksta apie 20 augalų ir gyvūnų rūšių.

#Jei be perstojo rėktum 8 metus, 7 mėnesius ir 6 dienas, tai pagamintum pakankamai energijos* užvirinti vandenį vienam kavos puodeliui.**